

UNIVERSITAS Chydenius

1 / 2003

CHYDENIUS-INSTITUUTIN ASIAKASLEHTI

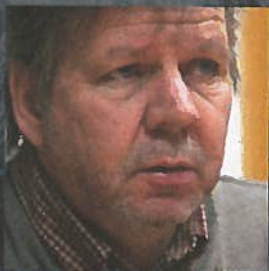
UUTISIA, TIEDETTÄ, TAPAHTUMIA

Teema: yhteinen vapaus

Chydeniuksen perilliset vaalivat vapauden ideaa

Verkon voimalla opitaan vapaiksi

s.6

Kaikkien yliopisto

Hans Ahola:

Olen hakenut MBA:sta oppia ja eväitä strategiseen ja käytännön johtamiseen.

s.6

Parhaat onnittelut!

Tutkintoja suorittaneet
vuonna 2002

s.25

Kahvilla kellotornissa

kaupunkineuvos
pani paljon peliin

s.12

Suoritetut tutkinnot
vuonna 2002

Chydenius-Instituutista valmistui vuonna 2002 yhteensä 44 kasvatustieteen maisteria ja yksi kasvatustieteen lisensiaatti. Kolme Chydenius-Instituutin henkilökuntaan kuuluvaa suoritti tohtorin tutkinnon.

Maisterin tutkinnot

Annunen Päivi Jyväskylä
Anttila Irene Nivala
Bollström Mervi Lohja
Harju Niina Kankaanpää
Honko Marjo Kristiinan-
kaupunki

Hölsömäki Armi Pietarsaari
Jouppila Seija Ilmajoki
Jylhä Krista Kaustinen
Kaas Paula Kokkola
Kalaoja Leena Kalajoki
Kangas Anita Kärsämäki
Kempainen Seppo Pudasjärvi

Koistinen Tuula Helsinki
Kokkonen Leena Saarijärvi
Koskela Jaana Kokkola
Kupiainen Päivi Tikkakoski
Kyrö Tero Rautalampi
Liikamaa Eija Kokkola
Lomu Eeva Oulainen
Luomala Krista Turku
Maja Jutta Alavus
Nuuttila Petra Mouhijärvi
Paldanius Riitta Kuopio
Peltola Kirsi Rautalampi
Penttinen Harri Saarijärvi
Perttula Tina Helsinki
Pitkänen Päivi Jyväskylä
Puhto Jerina Oulu
Oksanen Jaakko Helsinki
Riihimäki Riihimäki
Marjukka Kempele
Rokka Pekka Kerava
Ryynänen Satu Helsinki
Saari Anu Vaasa
Sydänmaanlakka Tarja Kouvola
Taavitsainen Heikki Jyväskylä

Vanhanen Jaana Lahti
Vanhapelto Hilikka Jyväskylä
Yli-Peltola Ulla Lohja

Lisensiaatin tutkinto
Leppävuori Riitta Veteli

Tohtorin tutkinnot

Magnus Björkgren:
Case-mix Classification and Efficiency Measurement in Long-term Care of the Elderly
Helsingin yliopisto,
Lääketieteellinen tiedekunta

Marko Forsell:
Improving Component Reuse in Software Development
Jyväskylän yliopisto,
Informaatioteknologian tiedekunta

Heikki Susiluoma:
Maaseudun kehittäminen osallistuvan toimintatutkimuksen näkökulmasta: ekologinen visio 2011
Helsingin yliopisto,
Matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta

Chydenius-Instituutin Maisterihautomon ohjaustuella on suoritettu eri yliopistoihin seuraava määrä tutkintoja:

Helsingin yliopisto	8 tutkintoa
Joensuun yliopisto	9 tutkintoa
Jyväskylän yliopisto	7 tutkintoa
Kuopion yliopisto	1 tutkinto
Lapin yliopisto	2 tutkintoa
Tampereen yliopisto	7 tutkintoa
Turun yliopisto	5 tutkintoa
Åbo Akademi	1 tutkinto

A N D E R S !

Anders Chydenius 1729-1803
* syntyi 26.2.1729 Sotkamossa - kuoli 1.2.1803 Kokkolassa

* opiskeli 1745-53 Turun ja Upsalan yliopistoissa mm. teologiaa ja luonnontieteitä

* toimi 1753-1770 Alavetelin kappalaisena ja 1770-1803 Kokkolan kirkkoherrana

* harjoitti myös lääkärintamattia ja teki mm. silmäleikkauksia

* nousi valtakunnalliseen tietoisuuteen vuosien 1765-66 valtiopäivillä radikaalien, mm. elinkeino- ja sananvapautta puolustavien mielipiteidensä ansiosta

* vaikutti osaltaan ulkomaisten purjehdusoikeuksien myöntämiseen Kokkolalle ja muille Pohjanlahden kaupungeille 1766

* vaikutti keskeisesti vapaamielisen painovapausasetuksen syntyyn 1766

* vaati ihmisoikeuksien ja vapaan sopusuoravapauden myöntämistä palvelusväelle vuosien 1778-79 valtiopäivillä

* vaikutti vuoden 1781 uskonnonvapausasetuksen syntyyn

* julkaisi yli 20 teosta, tunnetuimpia Den Nationnale Winsten (1765), Källan Til Rikets Wan-Magt (1765), Rikets Hjälp, Genom en Naturlig Finance-System (1766), Tankar Om Husbönders och Tienstehions Naturliga Rätt (1778)

* johi pitäjänkirkon suurta laajennushanketta 1780-luvulla

* osallistui Kokkolan lukuseuran perustamiseen vuonna 1800

PÄÄKIRJOITUS
-LEDAREN

Mikko Viitasalo
s. 4-5

"Huolimatta siitä, että kuulumme monelle niin vieraaseen yliopistoyhteisöön, meille on tärkeää, että maakunta tuntee Chydenius-Instituutin omakseen."

Chydenius-Instituutti on
KAIKKIEN YLIOPISTO

s. 6-9

Timo Määttä

"Olihan se iso uramuutos, lentäjästä opettajaksi, mutta ehkä siihen pätee jonkinlainen ajopuuteoria."

NÄKÖPIIRISSÄ AITO
YLIOPISTOKESKUS

s. 10-11

Historiallinen kuva: Oulun, Jyväskylän ja Vaasan yliopistot vahvistavat allekirjoituksillaan Chydenius-Instituutin kehittämisen pitkälle tulevaisuuteen.

KAHVILLA KELLOTORNISSA
- PÅ KAFFE I KLOCKTORNET

s. 12-13

KOLUMNI

s. 14-15
Tutkija Pertti Hyttinen:
YHTEINEN VAPAAUS

Tutkija Ilkka Luoto:
VERKON VOIMALLA

opitaan vapaaksi
s. 16-17

NAHKATEHTAAN

KUMMITUS

s. 18

Monet ovat siitä kuulleet, jotkut väittävät nähneensäkin. Nyt arvoisa kummitus saa vihdoinkin palstatilaa ajatuksilleen. Luvassa on huumoria, satiiria ja kritiikkiäkin lähinnä nahkatehtaan nykyisistä asukkaista. Jokohan se ikävä yöllinen huuhaailu ja nurkissa kolistelu vihdoin loppuu?

TÖISSÄ CHYDIKSESSÄ
s. 19

Kansanedustaja, riksdagsman
Kari Urpilainen:

NELJÄ AJATUSTA
CHYDENIUS-INSTITUUTIN
KEHITTÄMISESTÄ

- FYRA TANKAR OM
CHYDENIUS-INSTITUTENS
UTVECKLING

s. 20-23

Kari Urpilainen

UUTISIA TUUTISTA!

s. 24-25

VIISI VINKEÄ KYSYMYSTÄ
Tietokilpailu

s. 26

CHYDENIUS-RISTIKKO

s. 27

Kannen kuva:
T. Hirvonen

Chydenius-Instituutin
asiakaslehti
UNIVERSITAS CHYDENIUS
Ilmestyy kaksi kertaa vuodessa,
kevällä ja syksyllä.

Päätoimittaja:
Mikko Viitasalo,
puh. 040 5431647
Toimituskunta:
Margareta Back, Juha Hakala,
Tanja Isoaho, Sari Lehto, Ilkka Luoto

Toimituspäällikkö
ja taitto:
Lauri Tuomi-Nikula, Don L.
Kulttuurialan konsulttipalvelut,
puh. 0400 674324

Toimituksen osoite, tilaukset ym.
Chydenius-Instituutti / UC, PL 567, 67701
KOKKOLA
Painopaikka:
KL-Paino, Ylivieska, pm 20 000
Seuraava numero ilmestyy syyskuussa 2003

Mikko Viitasalo
Johtaja
Chydenius-Instituutti

Johan on aikakin

Kului lähes kolmetoista vuotta, ennen kuin Chydenius-Instituutti julkistaa ensimmäisen asiakas- ja tiedotuslehensä. Paljon on tapahtunut siitä, kun instituutti aloitti toimintansa Jyväskylän yliopiston täydennyskoulutuskeskuksen "filiaalina" Kokkolassa. Työyhteisön muodostivat tuolloin koulutuspäällikkö, suunnittelija ja toimistosihiteeri. Tänäpäin instituutissa työskentelee yli 90 koulutuksen ja tutkimuksen asiantuntijaa ja se on Jyväskylän yliopiston itsenäinen erillislaitos, jolla on toimivat yhteydet Jyväskylän yliopiston lisäksi myös Oulun ja Vaasan yliopistoihin.

Chydenius-Instituutin asema ja tehtävä on kuitenkin jäänyt hämäräksi ns. suurelle yleisölle. Kieltämättä se on joskus hämärä myös asiantuntijallekin. Chydenius-Instituutissa ei voi opiskella perinteiseen tapaan, kuten ylioppilaat tiedekunnissa ja ainelaitoksissa. Yleisesti uskotaan, että instituutin tutkimus on etäistä eikä se palvele maakuntaa ja sen ihmisten arkipäivää. Instituuttia on luonnehdittu jopa sisäänlämpiäväksi. Väitteet ovat oikeutettuja ja kertovat sen, että instituutin toiminta ei oikein "avaudu" tavalliselle kadunkulkijalle. Onko vika siinä, ettemme puhu samaa kieltä, vaan toistemme ohi tai yli?

Chydenius-Instituutin toiminnan arkipäiväistäminen on nyt ensimmäistä kertaa ilmestyvän lehtemme päätehtävä. Sen tulee elävästi ja kansantajuisesti kertoa Chydenius-Instituutin toiminnasta ja tehdä instituutti tutuksi kaikille. Huolimatta siitä, että kuulumme monelle niin vieraseen yliopistoyhteisöön, meille on tärkeää, että maakunta tuntee Chydenius-Instituutin omakseen.

PÄÄKIRJOITUS

Lehden nimeksi on valittu UNIVERSITAS CHYDENIUS - Chydeniuksen yliopisto. Nimi vaikuttaa kovin akateemiselta ja etäiseltä. Sitä se ei ole. Tänäpäin yliopistot ovat osa yhteiskuntaa ja UNIVERSITAS CHYDENIUS on osa Keski-Pohjanmaata ja sen arkipäivää. Nimellä haluamme korostaa myös toimintamme luonnetta - yliopistollisuutta - sekä Anders Chydeniuksen ajatusten ajankohtaisuutta tälle ajalle.

Lehden ensimmäisessä numerossa haluamme esitellä Chydenius-Instituutin toimintaa henkilöhaastattelujen ja tarinoiden muodossa. Ne parhaiten konkretisoivat sitä toimintaa, mitä instituutissa tänäpäin harjoitetaan. Vastauksia instituutin toimintaan haetaan kysymyksillä: Opettajaksi? Gradu kesken? Alan vaihto? Tietotekniikan osaajaksi? Opiskelemaan viisikymppisenä? Takakautta yliopistoon? jne. Toivottavasti vastaukset löytyvät tämän lehden sivuilta. Lisäksi lehdestä löytyy pakinoita, kolumneja sekä ajankohtaisia uutisia.

Tavoitteenamme on tehdä UNIVERSITAS CHYDENIUKSESTA lehti, joka kuuluu lukijoiden käsissä. Palaute - erityisesti kriittinen - on meille tärkeää. Vain siten voimme kehittää lehteämme oikeaan suuntaan. Antakaahan palaa. ■

LEDAREN

Det är ju på tiden

Nästan tretton år hann det gå innan Chydenius-Institutet ger ut sin första kund-/informationstidning. Mycket har skett sedan institutet inledde sin verksamhet i Karleby som en filial till Fortbildningscentralen vid Jyväskylä universitet. Arbetsgemenskapen utgjordes då av en utbildningschef, en planerare och en byråsekreterare. I dag arbetar över 90 experter på utbildning och forskning på institutet, som nu är en självständig fristående institution vid Jyväskylä universitet med fungerande kontakter förutom med Jyväskylä universitet också med Uleåborgs och Vasa universitet.

Chydenius-Institutets uppgift och ställning har emellertid förblivit något oklar för den stora allmänheten. Onekligen kan också s.k. experter ibland ha en vag uppfattning om saken. Vid Chydenius-Institutet kan man inte studera på traditionellt sätt, såsom studenterna vid fakulteter och ämnesinstitutioner. Allmänt tros det, att Institutets forskning angår inte regionen och saknar anknytning till människornas vardag. Institutet har till och med karakteriserats som självtillräckligt. Påståendena är berättigade och vittnar om att mannen på gatan inte har riktigt klart för sig vad man sysslar med på institutet. Ligger felet i att vi inte talar samma språk, utan förbi varandra eller över huvudet på varandra?

Den främsta uppgiften för vår tidning som nu kommer ut för första gången är att ge en bild av verksamheten vid Chydenius-Institutet på en vardagligare nivå. Tidningen bör på ett levande och lättillgängligt sätt berätta om verksamheten och göra institutet bekant för alla. Trots att vi hör till den för många rätt främmande

universitetsvärlden, är det viktigt för oss att man i regionen engagerar sig för Chydenius-Institutet.

Tidningen har fått namnet UNIVERSITAS CHYDENIUS - Chydenius universitet. Namnet verkar mycket akademiskt och främmande. Men det är det inte. I dag är universitetet en del av samhället och UNIVERSITAS CHYDENIUS är en del av Mellersta Österbotten och livet där. Med namnet vill vi också framhålla verksamhetens natur - universitetskaraktären - samt lyfta fram aktualiteten i Anders Chydenius tankar även i vår tid.

I det första numret av tidningen vill vi presentera Chydenius-Institutets verksamhet i form av intervjuer och berättelser. De konkretiserar bäst den verksamhet som institutet bedriver i dag. Svar på vad institutet gör försöker vi få genom frågorna: Lärare? Pro gradu-arbetet avbrutet? Byta bana? Expert på datateknik? Börja studera vid fyllda femtio? Bakvägen till universitetet? osv. Förhoppningsvis ger tidningen svar på frågorna. I tidningen finns det också kåserier, kolumner och aktuella nyheter.

Vi vill göra UNIVERSITAS CHYDENIUS till en tidning som gärna läses av så många som möjligt. All respons - särskilt kritisk sådan - är viktig för oss. Bara på så sätt kan vi utveckla vår tidning i rätt riktning. Låt höra! ■

Mikko Viitasalo
Direktör
Chydenius-Institutet

KAIKKIEN

"Matka ei ole mikään este, kun on kerran mukaan malttanut lähteä ..."

ALUEELLINEN VERKOSTOYLIOPISTO

OPETTAJAKSI?

ALAN VAIHTO?

GRADUA VAILLE?

AIKUISENA
OPISKELIJAKSI?

TAKAKAUTTA
YLIOPISTOON?

TUTKITTUA
TIETOA?

UTTA POTKUA
FIRMAAN?

Luokanopettajakoulutus

Muuntokoulutus

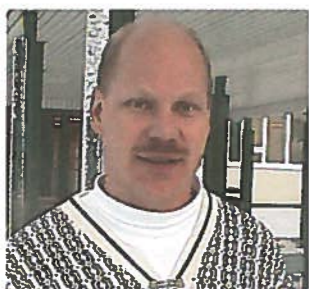
Maisterihautomo

Täydennyskoulutus

Avoin yliopisto

Tutkimuspalvelut

Yrityspalvelut

Timo Määttä

Hävittäjälentäjästä luokanopettajaksi

Äkkiseltään voi kuulostaa oudolta, että hävittäjälentäjä kääntäisi kelkkaansa ja ryhtyisi luokanopettajaksi. Mutta toisaalta, kun kainuulainen **Timo Määttä** selvittää asiaa, se tuntuu hyvinkin luontevalta.

- Opettajan ammatti ei ollut minulle koskaan mikään urasuunnitelma. Kun jälkepäin ajattelee, persoonal-

lisuuteeni on aina liittynyt tietty kasvattaminen ja ohjaaminen. Olihan se iso uramuutos, lentäjästä opettajaksi, mutta ehkä siihen pätee jonkinlainen ajopuuteoria. Persoonallisuus ohjaa kuitenkin enemmän kuin toimenkuva, Määttä hymyilee.

Tukea työyhteisöltä

Määttä valmistui kymmenisen vuotta sitten Chydenius-Instituutin luokanopettajien aikuiskoulutuksesta, jota silloin vielä kutsuttiin poikkeuskoulutukseksi. Taustalla oli jo ammattiopintoja, avoimessa hankittu cumu sekä kadettikursseja.

- Siihen aikaan Suomessa ei ollut vielä montaa vastaavaa koulutusta, mutta jotenkin satuin saamaan paikan Kokkolasta. Asuin silloinkin Sot-

kamossa, joten yksi talvi siinä kulkiessa meni, Määttä muistelee.

Valmistumisensa jälkeen hän on työskennellyt opinto-ohjaajana Sotkamossa ja yhden lukukauden ajan varsinaisesti luokanopettajana.

- Chydenius-Instituutilta sain hyvät jatkot, aikaisempaan kokonaisuuteeni oikein sopivan koulutuksen. Instituutti oli joustava ja antoi hyvät valmiudet luokanopettajalle. Aineopintoja ei ehkä ollut kovin syvästi, mutta työssäoppimisjaksot olivat tärkeitä. Hyvä työyhteisö on ratkaisevassa asemassa, se antaa tukea tarvittaessa, Määttä muistuttaa.

- Tuskinpa olisin itsekään alalle lähtenyt, ellei minulla olisi vahva muistikuva omasta opettajastani, mies jatkaa. ■

YLIOPISTO

Taina Lehtonen

Koulutusteknologia antaa haasteita

Kaustisen musiikkilukion rehtori **Taina Lehtonen** liittyi Instituutin opiskelijoiden riveihin työssään heränneen tarpeen vuoksi. Lehtonen lukee koulutusteknologiaa, joka opastaa muun muassa, kuinka tekniikka voidaan hyödyntää sekä opiskelussa ja opetuksessa.

- Aloitin viime talven lukuvuoden aikana, mutta töiden takia opintoni ovat jääneet hieman kesken, Lehtonen selvittää. Lehtonen on ollut tyytyväinen instituutin koulutukseen. Hänen mukaansa opinnot ovat mielenkiintoisia ja käytännönläheisiä, mutta samalla myös vaativia.

- Työssäkäyvältä opiskelu vaatii välillä mahdollisuutta irrottautua töistään. Mutta toisaalta suuri osa opinnoista käydään verkkokurssien välityksellä, joten opiskelija voi itse määrittellä, mitä tekee ja milloin. Mielestäni on hyvä, että koulutusta voi hankkia myös itsenäisesti, Taina Lehtonen kiittelee.

Kun koulutusteknologian opinnot ovat takana, Taina Lehtonen aikoo myös jatkaa Chydenius-Instituutin palveluiden hyödyntämistä. ■

Opettajakoulutusta kotiseudulta

Ylivieskalainen **Maija Somero** saa opettajan paperit käteensä vuoden vaihteessa. Vuoden 2001 kesäkuussa opintonsa aloittanut Somero kuuli alun perin koulutuksesta tuttaviltaan, ja alan sijaisuuksia vuodesta 1982 tehneenä hän päätti lopulta hankkia myös tutkinnon.

- Välillä kävin kauppaoppilaitok-

"Jos ja kun valmistun, niin suuri kiitos siitä kuulu itseni lisäksi hautomolle ..."

ssa, mutta opettajan työ tuntui kuitenkin omalta alalta. Kun lapset kasvoivat isoiksi, oli opiskelemaan helppo lähteä, Maija Somero sanoo.

Saamaansa oppiin hän on ollut enemmän kuin tyytyväinen. Instituutin opinnot sopivat Someron mielestä hyvin perheellisellekin, vaikka ensimmäinen vuosi olikin täyspäiväistä lukemista. Välillä päivät venyivät kellon ympäri. Motivaatio-ongelmia ei ole kuitenkaan tullut vastaan.

- Jos välillä tuntuu, ettei jotain jaksa tehdä, siirrämmme sitä. Rankalta tämä ei ole tuntunut missään vaiheessa, olen lähtenyt sillä periaatteella liikkeelle, että tämä on työni. ■

Timo Tilus

Opinnot veivät Timon mennessään

Kokkolalainen **Timo Tilus** aloitti uransa Chydenius-Instituutissa kymmenisen vuotta sitten. Kuvataiteita harrastavana hän päätti suorittaa taidekasvatuksen appron syventääkseen näkemystään. Taidekasvatusta lukiessaan hän huomasi filosofian liippaavan läheltä aihetta, joten ahkera opiskelija päätti tutustua siihenkin tarkemmin.

- Filosofian kautta löysin sitten psykologian. Aineet sivusivat sopivasti toisiaan, joten loppujen lopuksi päätin hieman kasata opintoja enemmänkin, Tilus muistelee.

Vuosien mittaan Tilus on ollut varsin tyytyväinen Instituutin tarjon-

taan. Välillä hän on joutunut käväisemään muun muassa Jyväskylän yliopiston puolella, mutta kaiken kaikkiaan Tilus kertoo opintotarjonnan olevan kattava.

Ammattikoulun aikoinaan käynyt Tilus suoritti ylioppilastutkinnon vuonna 2000. Chydenius-Instituutissa luetuista kursseista oli apua muun muassa reaaliaineissa, sillä osan lukion opinnoista sai suoraan hyvityksi. Työssään hän ei sen sijaan ole kokenut juurikaan hyötyä opinnoistaan.

- Tuskin näistä lukemisista on avuksi organisaatiossamme, mutta elämää ja itseään ymmärtää nyt varmasti paremmin, opiskeluhan on itsensä kehittämistä, Tilus huomauttaa.

Tavoitteena on saada vielä tutkinto aikaiseksi ennen suurta syntymäpäivää, 50-vuotisjuhlia. Aikaa on kolme vuotta.

-Realisti täytyy olla, kun käyn töissä samalla. Sen tietää, ettei paljon tarvitse eteen tulla, jotta tutkinnon tekeminen viivästyisi. Mutta kyllä se valmistuu, Tilus vakuuttaa. ■

Keskipohjalaisen mielenmaiseman kimpussa

Chydenius-Instituutti ei ole unohtanut juuriaan uusien opintolinjojen vyöryessä valikoimiin. Tutkimus- ja kehittäelytyö ovat instituutissa voimissaan. Muun muassa YLE tilasi instituutilta vuonna 2001 tutkimuksen keskipohjalaisesta mielenmaisemasta. Myytit - tarua vai totta? - tutkimus toteutettiin neljän hengen tiimissä, ja viime vuonna samalla ryhmällä oli työn alla vastaavat selvitykset eteläpohjalaisten ja pirkanmaalaisten mielenmaisemista.

YLE:n yleisötutkimuksen päällikkö **Erja Ruohomaa** kertoo, että Chy-

Kuva: E. Ruohomaa albumi

Erja Ruohomaa

denius-Instituutti oli luonnollinen valinta yhteistyökumppaniksi, kun tutkimuksen kohteena oli Keski-Pohjanmaan asukkaat.

- Yhteistyön alulle saattamisessa auttoi muun muassa se, että YLE:n Radio Keski-Pohjanmaalla oli saatu vihiä Kari Ilmosen asiantuntemuksesta alalla. Hän on tehnyt esimerkiksi väitöskirjatyön kulttuuripolitiikan diskursseista Pohjanmaalla. Aihe kiinnosti ja yhteistyöhön ryhdyttiin myös YLE:n Yleisötutkimuksen kanssa hankkeen toteuttamiseksi, Ruohomaa selvittää taustoja.

Kari Ilmosen lisäksi tutkimusta tekevät Carita Holm, Olli Rosenqvist ja Heikki Susiluoma. Tulokset on julkaistu YLE:n sisällä raporttina. Ruohomaa mukaan yleisesti voidaan sanoa, että tuloksista on ollut toimitukselle hyötyä maakuntaidentiteetin ymmärtämiseksi.

-Tulokset auttavat myös nostamaan esille lähettäjän ja vastaanottajien erilaisia näkökulmia. Se taas auttaa käytännön ohjelmatyössä, Ruohomaa toteaa.

TIMO-koulutus tekee maistereita

Miten tehdään insinööristä filosofian maisteri? Lähettämällä hänet Chydenius-Instituutin TIMO-koulutukseen, jossa Jyväskylän yliopiston tietotekniikan laitoksen alla voi opiskella ohjelmistotekniikkaa. Kannuslainen Ulla Keski-Sämpi on ollut mukana TIMO:ssa vuoden 2000 syksystä. Lehti-ilmoituksen perusteella koulutuksesta innostunut Keski-Sämpi kertoo suorittavansa tarvittavia opintoviikkoja työn ohella. Käytännössä siis perjantai-iltaisin ja lauantaisin.

- Onhan se välillä rankkaa. Mutta äitiysloman jälkeen työni on ollut osa-aikaista, joten se on hieman helpottanut opiskelun, viisihenkisen perheen ja työn yhteensovittamista, Keski-Pohjanmaan aikuiskoulutuskeskuksessa tietotekniikkaa opettanut Keski-Sämpi kertoo.

- Saa nähdä miten siirtyminen kokopäivätyöhön suunnittelijaksi vaikuttaa opiskeluuni, Keski-Sämpi jatkaa.

Vaikka hänellä olikin pohjalla jo hieman satunnaisia yliopisto-opintoja, tulivat luennot ja tentit silti hieman uutena asiana vastaan. Keski-Sämpin mukaan koulutukseen kuuluu runsaasti itsenäistä opiskelua.

- Yllätyin iloisesti siitä, että opiskeluun kuuluu myös harjoitustöitä, niillä saa sisäistettyä asiaa paremmin. Ja kun opiskelemme vain kahta opintokokonaisuutta kerrallaan, voi aiheisiin keskittyä kunnolla, Keski-Sämpi selvittää.

TIMO2-koulutuksessa oleva Keski-Sämpi kertoo suorittaneensa muutamia kursseja vuotta aikaisemmin aloittaneen TIMO1-koulutuksen puolelta, joten valmistuminen etenee hyvää vauhtia. Opintoja on jäljellä noin vuosi, jonka jälkeen alkaa gradun työstäminen. Kannuksesta käsin opiskelu ei ole hänen mielestään ongelma.

-Matka ei ole mikään este, kun on kerran mukaan malttanut lähteä. Tietysti tämä hieman totuttelua vaati, mutta nyt olen huomannut, että tämä kannattaa kyllä käydä, Keski-Sämpi kiittelee.

Kuva: T. Hirvonen

Ulla Keski-Sämpi

Kuva: T. Hirvonen

Hans Ahola

Rekkamiehen tavoitteena MBA

Kokkolalainen Ahola Transport on melkoinen kuljetusalan menestystarina. Kun kumipyöräliikenne yleisesti ottaen kärvistelee monenmoisissa ongelmissa, Ahola kasvaa ja tekee omina takeisella toimintaideallaan hyvää tuloa. Lähinnä Skandinavian ja pian myös Baltian markkinoilla toimivalle yritykselle kertyi liikevaihtoa viime vuonna 29 miljoonaa euroa. Myynnin kasvu oli 30%.

Perheyrittäjän toimitusjohtaja Hans Ahola hyppäsi yrityksen rattiin aikoinaan suoraan rekan ohjaamosta.

- En oikein ehtinyt kouluja käymään, käytäntö on opettanut sitäkin enemmän, Hans Ahola sanoo.

- Kymmenen vuotta sitten innostuin kuitenkin aikuisopiskelusta ja suoritin valtakunnallisen yrittäjätutkinnon. Siinä yhteydessä kuulin ensimmäisen kerran MBA-tutkinnosta, jota Jyväskylän yliopisto oli virittelmässä. Kun sitten saimme MBA-koulutuksen Chydenius-Instituuttiin Kokkolaan vuonna 2001, päätin ilman muuta lähteä yrittämään mukaan, Ahola kertoo.

Mikä ihmeen BisnesAntti?

BisnesAntti MBA (Master of Business Administration) on Chydenius-Instituutin ja Jyväskylän yliopiston johtamiskoulutuksen toteuttama kokeneen liikkeenjohdon koulutusohjelma, joka antaa osallistujille korkeakoulutasoiset yleisjohtolliset valmiudet. MBA-ohjelman laajuus on 60 opintoviikkoa ja se suoritetaan työn ohessa noin kolmessa vuodessa. Ensimmäiseen ohjelmaan hyväksyttiin mukaan 26 keskipohjalaista yritysten ja organisaatioiden johdon ammattilaista, heidän joukossaan myös Hans Ahola.

Potkua strategiseen johtamiseen

-Olen hakenut MBA:sta oppia ja eväitä strategiseen ja käytännön johtamiseen. Yrityksemme viiden vuoden viisimme ja strategiamme on kunnianhimoinen. Haluamme tulla johtavaksi toimijaksi Pohjoismaissa kahdessa asiassa: asiakaslisäarvon tuottamisessa ja tehokkuudessa. Se, miten visiot ja strategiat puretaan päivittäiseksi työksi ja mitä ne tarkoittavat organisaation eri tasoilla, on oman opiskelumotivaationi keskeinen syy. Selkeä tavoitteeni on, että osaisin tehdä tämän päivittäisen työni paremmin. MBA on vastannut hyvin ennakko-odotuksiini, koulutuksesta on todellista hyötyä, Ahola päättää.

Maisterihautomosta nopea apu

Laura Hanski törmäsi samaan muuriin kuin tuhannet muutkin valmistumistaan vailla olevat yliopisto-opiskelijat. Muurin nimi on Gradu. Hanski kertoo, että hänellä oli ja on edelleenkin ongelmia gradunohjauksensa sekä koko gradunteon kanssa.

-Koin, että tarvitsen apua että ylipäänsä ikinä valmistun. Muistaakseni löysin hautomoon kun etsiskelin netistä graduntekoon liittyvää tietoa.

Kerran sitten suutuspäissäni laitoin Juha Hakalalle viestiä, että löytyisikö hautomosta jotain tukea onnettomaan graduntekooni, Hanski muistele.

Kuva: M. Ojala

Laura Hanski

Gradun voi tehdä vain itse

Laura Hanski opiskelee Joensuun yliopistossa pääaineenaan venäjän kieli. Graduaan hän tekee laitoksensa opiskelijoiden uranvalinnasta. Hän kiittelee vuolain sanoin instituuttia saamastaan avusta.

- Olen sitä mieltä, että jos ja kun valmistun, niin suuri kiitos siitä kuuluu kyllä itseni lisäksi hautomolle. Olen kokenut sen tosi hyödylliseksi ja saanut Juhalta suuresti apua. Tästäkin pätee vain se ikävä tosiasia, että Juhahan ei sitä minun graduani voi puolestani tehdä.

Hän muistuttaa, että oma vastuu on tässäkin tapauksessa tärkein, vaikka apua ja tukea onkin tarjolla aina tarvittaessa.

-Tällainen gradua vaille valmiiden maistereiden huomioiminen on minusta kunnianarvoisa teko. Minulle ei ole mikään muu asia ollut tähän mennessä yhtä vaikeaa kuin gradunteko, joten siinä mielessä maisterihautomo on helpottanut kyllä niissä paikoissa joissa se ylipäänsä on ollut mahdollista.

Nopeaa palautetta

Kun materiaalia valmistuu tai eteen tulee kysymyksiä, Hanski lähettää Hakalalle sähköpostia. Palaute tai vastaukset tipahtavat postiluukkuun yleensä kiitettävällä vauhdilla, Hanski kertoo.

- Aikanaan jätän gradun omalle laitokselleni tarkastettavaksi. Minulle tämä toimintamalli on erittäin sopiva ja homma toimii - siis silloin kun saan tehtyä jotain mitä voin lähettää kommentoitavaksi! Hän on tehnyt graduaan vuodesta 2000, joista puoli vuotta hautomossa.

Teksti: Hanne Yli-Parkas ja Lauri Tuomi-Nikula

Chydenius-Instituutti aloitti toimintansa Kokkolassa tutkimuslaitoksena vuonna 1978. Vuonna 1987 perustettiin Jyväskylän yliopiston Keski-Pohjanmaantäydennyskoulutusyksikkö. Nämä yhdistettiin 1991 Jyväskylän yliopiston Chydenius-Instituutiksi.

Chydenius-Instituutin toimialat ovat

- tutkintoon johtava koulutus
- avoin yliopisto
- täydennyskoulutus
- tutkimus ja konsultointi

Chydenius-Instituutissa opiskelee vuosittain n. 5000 henkilöä

- täydennyskoulutus 2600
- avoin yliopisto 1800
- tutkintoon johtava koulutus 610
- luokanopettajakoulutus 120
- tietoteollisuuden koulutus 70
- jatko-opiskelijat 20
- maisterihautomo 400

Chydenius-Instituutin palveluksessa työskentelee n. 80 henkilöä ja vuosibudjetti on n. 5 milj. euroa.

Chydenius-Instituutti

Käyntiosoite:
Pitkänsillankatu 1-3
67100 Kokkola

Kaustisen toimipiste:
Haitekki-talo
Vissavedentie 1, 69600 Kaustinen

Pietarsaaren toimipiste:
Koulukatu 23, 68600 Pietarsaari

www.chydenius.fi

Näköpiirissä AITO YLIOPISTOKESKUS

Edessä rehtori Matti Jakobsson (Vaasan yliopisto), rehtori Aino Sallinen (Jyväskylän yliopisto) ja rehtori Lauri Lajunen (Oulun yliopisto), takana kehittämispäällikkö Leena Treuthardt (Jyväskylän yliopisto) sekä hallintojohtaja Hannu Pietilä (Oulun yliopisto).

Yliopistot tiivistävät yhteistyötään

Opetusministeriö järjesti yhteistyössä Chydenius-Instituutin kanssa 29.-30.10. 2002 Kokkolassa seminaarin, jonka tavoitteena oli käynnistää ja edistää yliopistoyhteistyön kehittämistä eräillä opetusministeriön nimeämällä paikkakunnilla (Pori, Lahti, Mikkeli, Kajaani ja Kokkola). Seminaarissa keskusteltiin, miten näillä paikkakunnilla yliopistokoulutus organisoidaan toimivaksi kokonaisuudeksi yhteistä sateenvarjo-organisaatiota kehittämällä. Seminaariin osallistui yli 70 osanottajaa em. paikkakunnilla toimivista korkeakouluyksiköistä. Opetusministeriöstä seminaariin osallistui johtaja Markku Mattila, opetusneuvos Ari Saarinen ja suunnittelija Juho Korpi.

Seminaarissa allekirjoitettiin myös instituutin tulevaisuuden kannalta merkittävä sopimus. Kolmen yliopiston yhteistyö tiivistyy Keski-Pohjanmaalla Jyväskylän, Oulun ja Vaasan yliopistojen yhteisen aiesopimuksen myötä. Siinä yliopistot sitoutuvat jatkamaan yhteistyötä Chydenius-Instituutissa vuoden 2006 jälkeen, jolloin nykyiset sopimukset päättyvät. Sopimuksen allekirjoittivat rehtori Aino Sallinen Jyväskylän yliopistosta, rehtori Lauri Lajunen Oulun yliopistosta sekä rehtori Matti Jakobsson Vaasan yliopistosta. Kolmen yliopiston erityisosaamista yhdistämällä pystytään vahvistamaan Keski-Pohjanmaan osaamisperustaa ja vauhdittamaan maakunnan kehittämistä merkittävästi.

Chydenius-Instituutti on kasvatanut nopeasti imagoaan Jyväskylän yliopiston erillislaitoksesta vireäksi ja vahvaksi yksiköksi, joka tekee laajaa yhteistyötä oman yliopiston lisäksi kahden muun yliopiston kanssa.

Yhteistyö Oulun kanssa on poikunut jo koulutusta tekniikan ja terveystieteen alalla, syksyllä alkoi Jyväskylän alainen sosiaalityön maisterikoulutus. Lokakuussa kirjoitettu yhteistyösopimus Vaasan yliopiston kanssa vahvistaa Kokkolassa tapahtuvaa kaupallisen alan koulutusta.

- Suunnitelmissa on myös yhteinen EU-rahoitteinen kemian maisteriohjelman käynnistäminen, kertoo Oulun yliopiston rehtori Lauri Lajunen.

Myös Jyväskylän ja Vaasan yliopistojen rehtorit Aino Sallinen ja Matti Jakobsson pyrkivät nyt tehokkaaseen yhteistyöhön pienempien alueellisten yksikköjen kanssa. Kil-

Oulun yliopiston rehtori Lauri Lajunen.

pailun sijaan päivän sanaksi on nousut yhteistyö: se hyödyttää enemmän kuin keskinäinen kyräily.

- Chydenius-Instituutti edustaa alueellista asiantuntemusta. Se tietää, mitä täällä tarvitaan. Jos me yliopistot toimisimme täällä ilman Chydenius-Instituutin fyysistä läsnäoloa,

Jyväskylän yliopiston rehtori Aino Sallinen.

olisimme aika eksesissä, luonnehtii Vaasan rehtori Matti Jakobsson.

Jyväskylän Aino Sallinen muistuttaa kuitenkin, että CI on osa Jyväskylän yliopistoa. Siksi yksikkö ei voi olla vain alueellinen kehittäjä ja kouluttaja.

- Sen pitää hoitaa myös yliopistolle kuuluvaa tutkimustehtävää, ei pelkästään kurssittaa ja kouluttaa. Meillä on tiukat tieteelliset tavoitteet Chydeniukselle - ne ovat tähän saakka toteutuneet hyvin. Chydenius-Instituutilla on selvästi uuden tiedon tuottajan rooli alueella, kiittelee Sallinen.

Kaksipuolinen yhteistyö

Rehtorit muistuttavat, että yliopistot eivät ole liikkeellä pelkästään epäitsekäin perustein Kokkolassa. CI on kaikille tärkeää rekrytointialuetta - esimerkiksi Oulun opiskelijoista suuri osa tulee Keski-Pohjanmaalta.

- Yhteistyö on kaksipuolista. Chydenius-Instituutti tuo meille tietoa alueen koulutus-, tutkimus- ja kehittämistarpeista. Samalla se voi olla markkinoimassa meitä tehokkaasti, myydä meitä opiskelijoille, luonnehtii Oulun Lauri Lajunen.

Hän korostaa, että erilaisten hankkeiden pitää hyödyttää myös Oulun yliopistoa. Kun Kokkolassa aloitetaan joku Oulun alainen koulutus, se nostaa pisteitä myös pohjoisessa.

- Emme ole epäitsekkeitä: maisteritutkintojen pitää tulla yliopiston hyväksi. Haluamme myös tutkimusraportteja, jotka voidaan lukea tieteellisillä foorumeilla. Siinä mielessä niiden on edustettava kansainvälistä tasoa, muistuttaa Lajunen.

Monilla yliopistoilla on jo aktiivista opiskelijoiden rekrytointipolitiikkaa eri paikkakunnilla. Pitäisikö Chydenius-Instituutin markkinoida yhteistyöyliopistojaan jo alueen luokioissa?

- Se on varteenotettava ajatus, jota jotkut yksiköt jo harrastavat, sanoo Lajunen.

Vuonna 2010...?

Vuosi 2010 ei itse asiassa ole kovin kaukana yliopistojen strategioissa, vaikka muuttuva maailma estääkin kovin pitkälle lukkoon lyödyt sapluunat. Yhteinen näkemys kiteytyy Lajusen kommenttiin.

- Jos kaikki menee hyvin, täällä Kokkolassa on jatkossa aito yliopistokeskus, jossa kolme yliopistoa ovat aktiivisia toimijoita. Ei omaa yliopistoa, mutta pysyvää tutkintoon johtavaa koulutusta, jota toteuttaa kaksi kolme yliopistoa yhdessä, maalailee Lajunen.

Jyväskylän Aino Sallinen puhuu täydennyskoulutuksen kehittämisestä.

- Vuonna 2010 täällä on kattava täydennyskoulutus, jolla mennään mahdollisimman syvälle valituilla alueilla. Ei kaikkea mahdollista, vaan keskitytään siihen, mitä tarpeita tällä alueella on.

Rehtorit luettelevat aloja, jotka nyt näyttävät nouseviltä ja säilyviltä: opettajankoulutusta, kauppatieteitä, tietotekniikkaa, kemiaa, kulttuuria, tuotantotekniikkaa, lääketieteitä, ihmisen ikääntymiseen liittyvää terveydenhuollon koulutusta, sosiaalityötä...

Uuden yhteistyöyliopiston Vaasan visioissa CI on kiinnostava kumppani. Paitsi maisteriohjelmat, Vaasaa

Vaasan yliopiston rehtori Matti Jakobsson.

kiinnostavat myös uudet kuviot.

- Esimerkiksi kansankulttuurin osaamiskeskushanke on mielenkiintoinen Vaasan yliopiston kulttuurin ja markkinoinnin koulutuksen kannalta, sanoo Matti Jakobsson.

Pilotteja, amk-yhteistyötä

Kun yliopistot aluksi vilkuilivat nurjasti maassa nousevaa ammattikorkeakoulutusta, nyt haetaan synergiaetuja. Lajunen uskoo, että CI voi olla asiassa edelläkävijä.

- Vuonna 2010 Chydenius-Instituutti on maan johtavia toimijoita erilaisissa projekti- ja pilottihankkeissa. Myös yhteistyö yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kesken voi täällä kehittyä omaan luokkaansa.

Kaiken uuden ohella Aino Sallinen muistuttaa tutkimustoiminnan merkityksestä myös tulevaisuudessa.

- Tutkimustoiminta ei ole jatkossa pelkästään ohjelmaperusteista, vaan perustutkimusta, joka ei pohjaa pelkästään alueelliseen kehittämiseen. Odotan, että tutkimustoiminta vahvistuu ja tutkijakoulutus lisääntyy.

Samaan perusasiaan palaa myös Lauri Lajunen.

- Tutkimuksen on oltava kovataisoista. Chydenius-Instituutti ei voi olla vain elinkeinoelämän toimeksiantojen suorittaja, muistuttaa Lajunen. ■

Teksti: Outi Airola

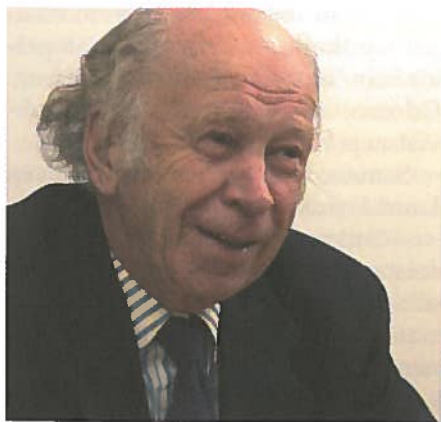
"Chydenius-Instituutti syntyi aha-elämyksestä"

Suuret asiat syntyvät pienistä ideoista.

Jyväskylän yliopiston alaisuudessa toimiva Chydenius-Instituutti on esimerkki muutaman miehen visioista, rohkeudesta ja luovuudesta. Kokkolan entinen kaupunginjohtaja Esko Lankila oli 1970-luvun puolivälissä instituutin perustamisen kantavia voimia. Itse mies toteaa vaatimattomasti, että perimmäisenä oli huoli maakunnan tulevaisuudesta.

-Johtamisessa on tärkeää muistaa, että pienten aha-elämysten perässä täytyy juosta. Vastaan voi tulla kallioisena, mutta sen voi kiertää. On virhe jättää pieninkin idea käyttämättä, silloin menee vain luovuutta hukkaan, Lankila muistuttaa.

Kaupunkineuvos Esko Lankila.

Seminaareista yliopistomaailmaan

Chydenius-Instituutin alkusanat lausuttiin 10. huhtikuuta 1975 Keski-Pohjanmaan kulttuurirahaston vuosijuhlassa Kannuksessa. Professori Tuomas Anhava ja FL Niilo Luukonen Helsingin yliopistosta pohtivat yhdessä Lankilan seurueen kanssa Chydeniusta ja hänen henkiin herättämistään. Lankilan ehdottama rahasto kasvoikin illan edetessä instituutiksi, ja seuraavana vuonna perustettiin työryhmä ajamaan asiaa eteenpäin.

- Vahvemmin aseina olisimme voineet liikkeelle lähteä, mutta pääsimme alkuun sen ajan resursseilla ja ilmapiirillä. Vastustusta emme kokeneet missään vaiheessa. Organisaatio ei ollut ollenkaan hassumpi, mies muistelee.

1980-luvulla instituutin toiminta laajeni tutkimus- ja seminaarityöstä yliopistomaailmaan. Instituutin väki otti yhteyttä Vaasan ja Oulun yliopistojen rehtoreihin, toiveena luoda Kokkolaan oma korkeakoulutusta tarjoava toimipiste. Yhteistyö ei kuitenkaan lähtenyt sujumaan heti, vaan sekä Vaasasta että Oulusta saatiin melko nihkeä vastaanotto. Vaasan tarjonta oli myös liian suppea työryhmän ajatuksille.

- Koulutuksen täytyi palvella tätä maakuntaa, sillä alueella ei ollut vielä tuolloin korkeakoulutusta. Emme myöskään laskeneet pois sitä mahdollisuutta, että uudella instituutilla olisi valtakunnallisia heijastuksia. Tilanne oli pitkään avoin, kunnes vuonna 1982 sattui ratkaiseva tapaaminen kesäyliopiston avajaisissa, Lankila kertoo.

Paikalle oli saapunut lehtori Jukka Koro Jyväskylän yliopistosta, joka ihmetteli, miksi työryhmä ei ollut ottanut yhteyttä Jyväskylän suuntaan. Neuvottelut käynnistettiin, ja yli-

opiston monipuolinen tarjonta sekä aktiivisuus tuottivat tulosta.

Ei maakuntaa ilman Chydeniusta

Nykyään Chydenius-Instituutti on vakiinnuttanut asemansa keskipohjalaisessa koulutusmaailmassa. Lankila huokaakin, että maakuntaa ei osaisi kuvitellaakaan ilman instituuttia, vaikka tänä päivänä tilannetta parantaakin ammattikorkeakoulu.

Suurin osa, noin 70 prosenttia Chydenius-Instituutin opiskelijoista on naisia. Lankila pahoittelee, etteivät hieman varttuneimmat miehet osaa käyttää mahdollisuuksia hyväkseen.

- He eivät ymmärrä, mikä merkitys jatkuvalla koulutuksella on. Varsinkin kun valinnanvaraa on, koulutus toisi työelämääinkin lisäpotkua, Lankila houkuttelee.

Vuosien aikana instituutilla on valmistunut muun muassa kuusisataa opettajaa. Väitöskirjoja syntyy tasaiseen tahtiin ja uusia koulutuslinjoja suunnitellaan. Lankila tunnustaa, ettei olisi voinut arvata aikoinaan, miltä laitos näyttää uudella vuosituonnella. Hän toivookin, että samansuuntainen kehitys jatkuisi tulevaisuudessakin.

-Maakunnan tulevaisuudessa koulutus ja osaaminen ovat avainasemassa. Kunhan saamme vain ihmiset uskomaan, että täältä löytyy töitä ja toimeentuloa. Maakunnissa on voimavaroja, aina ei tarvitse muuttaa Helsinkiin. ■

"Chydenius-Institutet uppstod genom en aha-upplevelse"

Små idéer kan ge upphov till stora saker. Chydenius-Institutet som är underställt Jyväskylä universitet är ett exempel på vad visioner, mod och kreativitet hos enstaka personer kan leda till. Förra stadsdirektören i Karleby, Esko Lankila, var i mitten av 1970-talet en av de bärande krafterna när institutet inrättades. Själv konstaterar han anspråklöst att det i grund och botten var fråga om en oro för regionens utveckling.

- I ledningen är det viktigt att komma ihåg att man ska gripa tag i små aha-upplevelser. En bergvägg kan komma emot, men den kan man ju ta sig runt. Det är fel att låta minsta lilla idé bli outnyttjad, då går ju kreativiteten förlorad, påpekar Lankila.

Från seminarier till universitetsvärlden

Första gången Chydenius-Institutet kom på tal var den 10 april 1975 när kulturfonden Keski-Pohjanmaan Kulttuurirahasto firade sin årsfest i Kannus. Professor Tuomas Anhava och FL Niilo Luukonen från Helsingfors universitet resonerade tillsammans med Lankila och hans sällskap kring Chydenius och funderade på hur man kunde väcka honom till liv igen. Den fond som Lankila hade föreslagit utvecklades under kvällen lopp till ett institut, och följande år inrättades en arbetsgrupp som skulle driva saken vidare.

- Vi kunde ju ha varit betydligt bättre rustade, men vi kom i gång med den tidens resurser och den anda som då rådde. Inte i något skede stötte vi på motstånd. Organisationen var inte alls så tokig, drar sig Lankila till minnes.

På 1980-talet utvidgades institutets verksamhet från forsknings- och seminariearbete till universitetsvärlden. På institutet tog man kontakt med rektorerna för Vasas och Uleå-

borgs universitet med förhoppningen att få till stånd en egen filial för högskoleutbildning i Karleby. Samarbetet började inte genast löpa utan man fick ett tämligen kyligt mottagande både i Vasas och Uleåborg. Utbudet i Vasas var också alltför snävt för de tankar man hyste i arbetsgruppen.

- Vi kunde ju ha varit betydligt bättre rustade, men vi kom i gång med den tidens resurser och den anda som då rådde, säger stadsråd Esko Lankila.

- Utbildningen måste tjäna regionen, ty den tiden fanns det inte ännu någon högskoleutbildning här. Vi utslöt inte heller möjligheten att det nya institutet kunde få återverkningar på riksnivå. Läget var länge öppet, tills ett avgörande möte inträffade 1982 i samband med sommaruniversitetets inskription, berättar Lankila.

På plats den dagen var lektor Jukka Koro från Jyväskylä universitet, som förundrade sig över att arbetsgruppen inte hade tagit kontakt åt Jyväskylähället. Förhandlingar kom i gång, och universitetets mångsidiga utbud och aktivitet ledde till resultat.

Mellersta Österbotten otänkbart utan Chydenius

Numera har Chydenius-Institutet befäst sin ställning i utbildningsammanhang i regionen. Man kan inte ens föreställa sig Mellersta Österbotten utan institutet, utbrister Lankila, fastän situationen i dag visserligen förbättras av att yrkeshögskolan finns.

Största delen, ca 70 procent av dem som studerar vid Chydenius-Institutet är kvinnor. Lankila beklagar att män av lite mognare årgångar inte förstår att utnyttja möjligheten.

- De inser inte vilken betydelse fortsatt utbildning har. I synnerhet då det finns så mycket att välja på skulle utbildning ge ny energi också i arbetslivet, säger Lankila övertygande.

Under årens lopp har bl.a. 600 lärare utexaminerats från institutet. Doktorsavhandlingar tillkommer i jämn ström och nya utbildningslinjer planeras. Lankila medger att man en gång i tiden inte hade kunnat ana hur institutet skulle se ut på det nya årtusendet. Han hoppas också att utvecklingen ska gå i samma riktning även i framtiden.

- När det gäller framtiden i regionen har utbildning och kunskaper en nyckelställning. Om vi bara får folk övertygade om att man här kan finna arbete och utkomst. Det finns resurser på landsorten, man behöver inte alltid flytta till Helsingfors. ■

Teksti/text: Hanne Yli-Parkas
Kuvat/bilder: Aki Paavola

Tutkija Pertti Hyttinen:

Anders Chydenius ja "YHTEINEN VAPAAUS"

Parhaillaan vietettävän Anders Chydenius -juhlavuoden teemana on "Yhteinen vapaus". Länsimaissa olemme oppineet pitämään vapautta yksilölle kuuluvana oikeutena. Miten vapaus voi olla yhteinen?

"Vapauden marttyyri"

"Puhun vain tuon yhden pienen, mutta siunatun sanan, vapauden, puolesta". Vapaus oli Chydeniukselle ehdoton päämäärä ja luovuttamaton arvo. Eräissä yhteydessä hän ilmoitti provosoiden mutta samalla vakavissaan pitävänsä "kunniana olla vapauden marttyyri siinä iloisessa toivossa, että voin estää sen tukahduttamisen omana aikamme ja saada sen laajennetuksi tuleville sukupolville".

Henkilökohtainen vapaus oli tuohon aikaan niin uusi asia, että Chydenius tunsu itsensä yksinäiseksi edelläkävijäksi. 1700-luvun yhteiskunta perustui yksityiskohtaiseen sääntelyyn ja autoritaariseen vallankäyttöön. Lisäksi syvälle oli juurtunut näkemys, että jokaisella yksilöllä on ennalta määrätty paikkansa koneistossa. Ihmisten jakamista eriarvoisiin luokkiin, säätyihin, pidettiin viime kädessä Jumalan antamana järjestyksenä.

Meidän aikamme tuntuu etsivän Chydeniukselta jonkinlaista ohjetta hajonneen kokonaisnäkemyksen uudelleenrakentamiseksi, vaihtoehtoa "kaikki mulle tänne heti" -ideologialle.

Oma onni - ja toisten

Kun Chydenius hyökkäsi aikansa vallitsevaa ajattelutapaa vastaan, hänen kohteensa ei ollut pelkästään epävapaus, vaan myös epätasa-arvo. Vapautta ja tasa-arvoa ei voinut erottaa: "Onnellisen valtakunnan vapaus ei suinkaan ole siinä, että yhdellä tai toisella kansalaisella on joi-

takin erityisiä etuja, kun taas toiset tekevät työtä eräänlaisessa orjuudessa; vaan kun yhteiskunnan halvinkin alaimainen saa onnellisen hallituksen alaisena yhtä vapain käsin kuin ylhäisinkin etsiä yhteisen ohessa omaakin parastansa, silloin vasta puhutakoon vapaudesta."

Tästä tavoiteltavasta tilasta Chydenius käytti jäljempänä samassa tekstissä käsitettä "yhteinen vapaus".

Pelkkä vapaus ei tuo onnea, on myös taattava, että vapaus koskee kaikkia. Vapauden maksimointi ei siten tarkoita yhteiskuntajärjestyksen alasajoa, vaan sen muuttamista yksilön rajoitta-

vaan sen muuttamista yksilön rajoitta-

jasta yksilön tukijaksi: "Sillä vapaudella, josta nyt puhun, ymmärrän sitä etua, mikä jokaisella kansalaisella jonkin valtakunnan lakien ja asetusten nojalla tulee olla edistää omaa onnellisuuttaan niin pitkälle, ettei hän loukkaa toisten kansalaisten tai koko yhteiskunnan onnea."

Talouden tasa-arvo

Mutta eikö Chydenius sitten vaatinutkaan talouden ja kaupan vapauttamista kaikista esteistä? Kyllä, mutta Chydenius katsoi kysymystä yksittäisen ihmisen näkökulmasta. Talouselämä toimi tehokkaimmin elinkeinovapauden vallitessa, ja se saattoi toteutua vain yksilöiden vapauttamisen kautta. Chydeniuksen mukaan "jokainen yksityinen itsestään hakee sen paikan ja sen elinkeinon, jossa hän parhaiten lisää kansallista voittoa, jolleivät asetukset häntä siitä estä". Elinkeinovapaus tarkoitti sitä, että kaikki, niin porvarit, talonpojat kuin jopa vaille ihmisoikeuksia jääneet palkollisetkin asetettiin samalle viivalle.

Elinkeinovapauden esteinä eivät Chydeniuksen mielestä olleet vain rajoittavat lait ja asetukset, vaan myös pääomien ja taloudellisen vallan keskittymät. Aikakauden monopolit saivat hänen ankaran tuomionsa, sillä "suurin kansallinen voitto kaupassa ja liikkeessä voi muutamien harvojen käsiin joutuessaan olla valtakunnalle paljoo vahingollisempi, kuin milloin se sodassa menettää kokonaisen maakunnan. Niin rakasta kuin siis jollekin kansakunnalle on vapautensa säilyttäminen, niin tarkoin sen myöskin on pidettävä silmällä niitä rikkauksia, jotka kerääntyvät yksiin käsiin".

Kokonainen yksilö

Chydeniuksen yksilö ei ole teoreettinen malli, vaan todellista elämää elävä kokonaisuus, jota ei voi jakaa "taloudelliseen" tai "moraaliseen" osaan. Koska yksilö on kokonaisuus, ei yksilön korostaminen paradoksaalisesti merkitsekään yhteiskunnan sirpaloitumista vaan tiivistymistä kestävien periaatteiden ympärille.

Klassinen liberalismi erotti talouden muista elämänalueista, ennen kaikkea moraalista, omaksi rajatuksi alueekseen. Vaikka Chydenius perinteisesti lasketaankin "Adam Smithin oppipoikien" joukkoon, tässä kohdassa hänen talousoppinsa poikkeaa merkittävästi yleislinjas-

ta, kuten Mikko Heikka huomauttaa teoksessaan Paratiisi ajattelee meissä. "Talous ei saanut olla hänen mielestään muiden yhteiskunnan instituutioiden yläpuolella eikä irrallaan politiikasta, moraalista, taiteesta tai uskonnosta", Heikka kirjoittaa. "Niin kuin hän ei erottanut hengellistä ja aineellista, uskoa ja järkeä toisistaan, hän ei erottanut taloutta sosiaalisesta puolesta."

Elämän ja ajattelun pirstoutuminen erillisiin lokeroihin on monen muunkin mielestä nykypäivän keskeisiä ongelmia. Meidän aikamme tuntuu etsivän Chydeniukselta siis jonkinlaista ohjetta hajonneen kokonaisnäkemyksen uudelleenrakentamiseksi, vaihtoehtoa "kaikki mulle tänne heti" -ideologialle.

"Tarpeet ovat moninaisia, eikä ole ketään, joka ilman toisten apua on voinut hankkia itselleen edes välttämättömintä, ja tuskinpa kansakuntaakaan, joka ei ole tarvinnut toistaan. Kaikkivalta on itse tehnyt sukukuntamme sellaiseksi, että meidän tulee auttaa toisiamme. Jos tätä yhteistä avunantoa estetään, joko kansakunnan keskuudessa tai sen ulkopuolella, niin se tapahtuu vastoin luontoa." ■

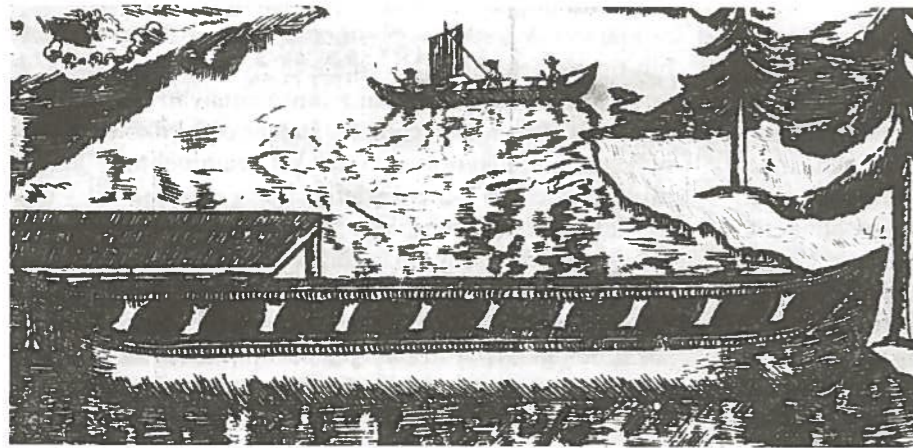
Tutkija Pertti Hyttisen vastuualueena on Anders Chydeniukseseen liittyvät toiminnot sekä erilaiset kulttuuriin ja historiaan liittyvät hankkeet.

Verkon voimalla opitaan

Tutkija Ilkka Luoto:

VAPAIKSI

*“Kuinka helppoa olisikaan, kun mies voisi ottaa pienen tuohiveneen mukaansa, milloin yhdelle, milloin toiselle järvelle, ja sitten kalastaa milloin ja missä hän mieluiten haluaisi.”
(Anders Chydenius 1753, Maisterinväitöskirja, s. 33)*

Anders Chydeniuksen elinaikana 1700-luvulla vesistöt olivat aikakautensa verkostoja, kulkuväyliä, joita pitkin tavaroita liikuteltiin maailmanlaajuisesti. Ainakin leikkimielellä arvioituna A. Chydeniuksen aikanaan ehdottama tuohivene olisi saattanut olla oivallinen valinta kotoisten järviseu- tujen yleiskulkuneuvoksi. Tavarain ja ihmisten liikkuminen olisi helpottunut sekä kalastuslinkkeinä vahvistunut. Tämä olisi ollut omiaan lisäämään kansallista hyvinvointia ja kaupankäyntiä.

Nykypäivänä vesistöt eivät ole enää yhtä merkityksellisiä kulkureittejä hyvinvoinnin näkökulmasta kuin menneinä vuosisatoina. Tänään metaforaksi kelpaa tietoverkko, josta on muodostunut uusia ja haastavia reittejä avaava väylästä. Kysyä siis sopii, millaisella 2000-luvun ‘tuohiveneellä’ tuota väylästä olisi syytä kartoittaa?

Keski-Pohjanmaalla tehdyn tutkimuksen perusteella tietoteknologiahuman laantumisen jälkeen katseet

ovat kääntyneet laitteiden työkalu- vooon ihmisten jokapäiväisessä elä- mässä. Yhä useammin tietokonetta ja verkkoyhteyttä käytetään oman elä- män laadun parantamiseen ja itsensä kehittämiseen. Erityisesti verkko- opiskelu on avaamassa yksilön näkö- kulmasta uudenlaisia vapauksia, mutta myös vastuita. Sopii toki muis- taa, että kaikilla ei ole mahdollisuut- ta ja taitoja käyttää tietoverkkoja. Uu- det väylät luovat aina myös uusia es- teitä.

Valokaapeli taipusaa kuin spagetti

Moni pohtii mielessään, mitä paljon puhuttu verkko-opetus oikeastaan on. Miten se voi vaikuttaa yksittäisen kansalaisen elämään? Usein verkko- opetus on monimuoto-opetusta, jos- sa hyödynnetään viestintäteknologi- aa siten, että osa oppimisesta tapah- tuu etäopiskeluna. Etäopiskelu ta- pahtuu ajan ja paikan suhteen jous- tавasti, jolloin opiskelijan mahdolli- suudet järjestää tilaa opiskelulle kas-

vavat huomattavasti. Päivätöitä teke- vä aikuisopiskelija voi keskittyä opintosuorituksiin iltaisin tai viikon- loppuisin. Myös jouheva opintojen ja työtehtävien yhdistäminen voi on- nistua joissakin tapauksissa.

Tietoverkkoa voidaan oppimises- sa hyödyntää usealla tavalla. Sitä pit- kin voidaan välittää luentoja video- neuvotteluteitse. Esimerkiksi Oulun yliopistosta tulevaa luentoja voidaan seurata usealla paikkakunnalla ja pienryhmät voivat osallistua keskus- teluun ja ryhmätöihin tasavertaisesti. Kulttuurinvaihtoon videoneuvottelu sopii myös hyvin. Sisilialaiset voivat kertoa maataloutensa erityispiirteis- tä siinä missä suomalaiset omistaan. Elävä kuva yhdistettynä ääneen tee- kee kommunikaatiosta autenttisem- paa kuin puhelimesta puhuminen. Mukaan tulevat niin tilan tuntu kuin tunnelmatkin.

Videoluentoja voi seurata omaan tahtiin, mikäli opetusmateriaali on tallennettu palvelimelle nk. strea- ming-muotoon. Tällöin opetusta voi- daan seurata tavallisen internet-yh-

Ohjaajansa professori Pehr Kalinin Pohjois-Amerikan matkan ilmoitta- mana Chydenius päätyi ehdotta- maan kevyttä tuohiveneettä - erään- laista intiaanikanoottia - myös suo- malaisten käyttöön. Maisterinväi- töskirjassaan Chydenius kuvailee, kuinka sen voisi helposti kantaa kan- naksien ja koskipaikkojen ohii. Suo- messa tuohiveneestä ei kuitenkaan koskaan tullut suosittua mm. siksi, että kotoisen koireun tuohi ei sovel- lu yhtä hyvin veneen rakennusaineeksi kuin pohjoisamerikkalaisen koireun. Sen sijaan Chydenius sai Alavetelin kekseliäänä kappalaisena liikanimen Tuohi-Antti.

teyden kautta omalta kuvaputkelta. Verkkoyhteyden päässä oleva palve- lin on kuin videoluentokirjasto, jon- ka palveluja voi käyttää parhaaksi katsomanaan ajankohtana. Joillekin opiskelijoille saattaa vaikka yöllinen tai varhainen aamu-aika sopia parhai- ten luentojen katseluun tai sitten niit- tä voi seurata valitsemisissaan sopivis- sa pätkissä.

Oppiminen voi tapahtua myös nk. verkkopohjaisessa opiskeluympäris- tössä, jolloin opiskelijat voivat vie- rilla internetin välityksellä yhdessä virtuaalisessa paikassa. Käytännössä tällainen oppimisolusta on eräänlai- nen tietokoneohjelma, joka tarjoaa keskustelualueita, oppimateriaalia ja -tehtäviä, joita voi hyödyntää oman aikataulunsa mukaisesti. Vaikka opiskelijat ovat Kannuksessa, Lohta- jalla, Ullavassa tai Perhon Möttöses- sä, ryhmä- ja projektitöiden tekemi- nen on kätevää. Usein oppimisolus- tan käyttö täydentää perinteistä lähi- opetusta. Oppimisolusta voi toimia myös tehokkaana asiantuntijoiden keskustelu- ja ongelmanratkaisufoo- rumina. Sellaisiakin kursseja on, jois- sa opiskelu tapahtuu kokonaan ver- kon välityksellä.

Ilosta syntyy aito halu

Informaatioyhteiskunnan työtehtä- vissä opiskelu on muuttunut yhä useammin kiinteäksi osaksi työnku- vaa. Pohjakoulutus ei yksin enää rat- kaise työtehtävien menestyksellistä hoitoa, vaan valmiudet hankkia ajan- tasaista tietoa ja koulutusta itsenäis- tisesti. Kyky ja halu elinikäiseen oppi- miseen sekä opiskelutaidot korostu- vat entisestään.

Eräänlainen vapaus koittaa yksi- lölle mikäli tietokoneisiin ja -verkkoi- hin liittyvät perustaidot ovat kun- nossa. Verkkotaidot ovat pääsylippu uudelle areenalle, jossa yksilöllä on laajasti mahdollisuuksia kehittää it- seään. Suomalainen koululaitos on ollut tunnettu siitä, että se on taannut kansalaisilleen maksuttoman ja laa- jan yleissivistyksen. Sivistyksen poh- jan nojautuessa yhä useammin tieto- verkkojen hyödyntämiseen, on myös kansalaisten tasa-arvoon kiinnitettä- vä huomiota.

Tietoverkoilla kalastaminen edel- lyttää tietokoneiden ja -verkkojen käytön perusvalmiuksien osaamista. Osalla kansalaisista on mahdollisuus käyttää verkkopalveluja ja osalla ei. Kun koulutuspalvelujakin tarjotaan yhä useammin verkossa, voi kiulu kansalaisten käyttötaitojen välillä ve- nyä; osaajat jatkokouluttavat itseään työn ja vapaa-ajan ohessa, siinä mis- sä väliinputoajat jäävät kiihtyvässä tahdissa jälkeen. Tämä kehitys on katkaistavissa opiskelemalla tietoko- neiden ja -verkkojen käytön uuslu- kutaitoa laajalla rintamalla. Asiaa edesauttaa riittävä step in -tyyppi- nen kurssitarjonta, jota suunnitellaan erilaisten käyttäjäryhmien näkökul- masta.

Monimuoto-opetuksen yleistyessä opettajan ja opiskelijan roolit ovat muuttuneet. Opettaja on yhä useam- min ohjaaja tai mentor opiskelijan ot- taessa suuremman vastuun omasta oppimisestaan. Näennäisen viatto- maan ajatukseen sisältyy syvempi fi- losofinen oivallus. Oppimisen kipi- nän noustessa yksilöstä itsestään lä- hestyään spinozalaista ajatusta “ilosta syntyvää halua”, jonka mu- kaan omien kykyjen ja tajuamisen kasvuun liittyy siirtyminen kohti suurempaa vapautta.

Keväällä Instituutissa tehtyä tutki- musta varten lähetettiin kyselylo- make postitse 800 keskipohjalaiselle. Maakunnan maaseutukunnissa 62 prosentilla talouksista on tietokone koko maan keskiarvon ollessa 56 prosenttia. Kokkolan kaupungin alueella 37 prosentilla talouksista on internet-yhteys, ympäröivässä maa- kunnassa 44 prosentilla kotitalouk- sista. Väline näyttäisi tutkimuksen perusteella olevan suhteellisesti hyödyllisempi maaseudulla kuin kaupungissa. Tietokone ja nettiyh- teys muodostavat mediakokonaisuuden, jonka käyttöarvo on oivallettu haja-asutusalueella.

Teknologia liputtamaan arvojen puolesta

Anders Chydeniuksen lanseeraama tuohivene ei saanut ‘vettä hankai- miinsa’ aikaistensa keskuudessa. Ajatus oli ehkä teoreettisessa mieles- sä kerrassaan toimiva, mutta käytän- töön sitä ei laajemmin koskaan sovel- lettu. Suurmiehilläkin on ajatuksien harhapolkuja. Teoria ei ole sama asia kuin käytäntö.

Harhapolut ovat kuitenkin opetta- vaisia. Viime vuosina on nähty, kuin- ka erilaisia teknologiasovelluksia on tullut, mennyt ja kohun saattelemana kaatunutkin. Erilaisia ‘tuohiveneitä’ on kokeiltu ja hienoja visioita on ra- kennettu ilman vahvaa humanistista ydintä. Myös verkko-opetuksen koh- dalla täytyy olla valmis kysymään, mikä tekee siitä merkityksellistä ja mielekästä. Kun myyntipuheet kuo- ritaan pois jäljelle tulisi jäädä käyttä- jän kannalta mielekäs ydin. Verkko- opetuksessa se on utelias ja tiedonha- luinen ihminen, joka haluaa kehittää itseään läpi koko elämän. Tekniikalla on tässä visiiossa välineellinen, ei si- sällöllinen rooli.

Välineiden käyttäjien ja sisällön- tuottajien tulisikin omalta osaltaan edistää yksilön ja yhteiskunnan kan- nalta keskeisiä ja kestäviä arvoja. A. Chydeniuksen esittelemä “Yhteinen vapaus” on verkostoyhteiskunnassa mitä ajankohtaisin arvo - etenkin harvaan asuttuja alueita kehitettäes- sä. Emme kuitenkaan halua, että ideaali on yksin puurtava, vain omasta vapaudestaan huolehtiva si- säinen sankari. ■

Ilkka Luoto

Kansanedustaja Kari Urpilainen:

Neljä ajatusta

CHYDENIUS-INSTITUUTIN

Koulutus ja osaaminen ovat maakuntien menestyksen keskeisimpiä tekijöitä. Tutkimusten mukaan taloudellisesta menestyksestä vain 30% voidaan selittää luonnonvaroilla ja tuotantokoneistojen omistuksella ja 70% menestyksestä selittyy osaamisella. Tärkein voimavara on siten tieto ja osaaminen.

Tätä taustaa vasten Keski-Pohjanmaan alueellisen kehityksen lähtökohdat eivät vaikuta kovin lupaavilta. Opetusministeriön viime syksynä julkaiseman korkeakoulujen alueellisen kehittämisen työryhmän muistiossa todetaan, että Keski-Pohjanmaa on kaikkien muuttujaryhmien osalta valtakunnan keskiarvojen alapuolella (koulutustaso, korkeakoulujen aloituspaikat, T&K -menot, kilpailukykyindeksi). Maatalous ja teollisuus ovat alueen suurimpia työllistäjiä.

Julkinen panostus perustutkimukseen ja -opetukseen ovat perusedellytykset uuden oppimiselle, innovaatioille ja sovellutuksille. Julkinen panostus Suomessa kohdistuu erityisesti yliopistokaupunkeihin.

Elintärkeä kysymys kannaltamme on se, miten Keski-Pohjanmaalle luodaan sellaista pysyvää osaamista, joka antaa kestävä pohjan tuotekehitykselle, innovaatioille ja osaamiseen perustuvalla liiketoiminnalla - ja sitä kautta uusille työpaikoille.

Pelkkä alue- tai osaamiskeskus -status tähän ei todellakaan riitä. On sanottu, että uusia itsenäisiä yliopistoja Suomeen ei enää perusteta, vaikka eduskunnan käsittelyssä onkin neljän uuden yliopiston perustamista

kuin alueen ammattikorkeakoulujen kanssa. Jatkossa korkeakoulujen alueellisen kehittämisen strategiaan voisivat kuulua ainakin neljä seuraavaa kehittämisajatusta:

Kuva: Igor Pseub

tarkoittava lakiesitys. Mikäli uusia itsenäisiä tiedekorkeakouluja ei perusteta, pohdittavaksi jää, kuinka nykyisten yliopistopaikkakuntien ulkopuolella olevien alueiden osaamisen perustaa voitaisiin vahvistaa. Tavoitteena tulee olla kehittää alueellisia yliopistokeskuksia, jotka tekevät yhteistyötä niin yhteistyöyliopistojen

1) Pysyvät tutkintotavoitteiset koulutusohjelmat - täydennyskoulutus ei riitä

Osaamista ei voi pysyvästi "istuttaa" alueelle ilman pysyvää ja tavoitteellista koulutusta. Pelkkä täydennyskoulutus ei tähän riitä. Keski-Pohjanmaalla Chydenius-Instituutin tavoit-

KEHITTÄMISESTÄ

teena on toimia aikuisten verkostoyliopistona. Aikuiskoulutuksen merkitys korostuu tulevaisuudessa ja tulevaisuudessa ei ole enää yhtä tietä akateemiseen loppututkintoon. Polut ovat paljon moninaisemmat ja tämä on otettu huomioon Chydenius-Instituutissa. Tavoitteena on kehittää sellaisia akateemisia aikuis-koulutusväyliä, jotka mahdollistavat joustavan akateemisen uudelleensuuntautumisen ja yliopistotutkimuksen suorittamisen joustavasti työelämään integroituna.

2) Yhteistyön tiivistäminen Jyväskylän, Oulun ja Vaasan yliopiston kanssa

Chydenius-Instituutti on tärkeä alueellinen kehittämisyksikkö. Vuonna 2000 tehdyn vaikuttavuustutkimuksen mukaan alueen sidosryhmät ja avainhenkilöt mieltävät Chydenius-Instituutin alueen keskeiseksi tuotantovoimaksi, jolla on syvälinen vaikutus alueen aineelliseen ja henkiseen kasvuun. Instituutti ja eri yliopistojen yhteistyön tiivistäminen on keskeinen elementti alueen korkeakouluolojen vahvistamisessa. Loppuvuodesta 2002 allekirjoitettiin ai-sopimus, jossa Chydenius-Instituutista luodaan toiminnallisesti kolmen yliopiston (Jyväskylä, Oulu ja Vaasa) yhteinen yksikkö. Kaikki kolme yli-

opistoa ovat vahvasti sitoutuneet Keski-Pohjanmaan tulevaisuuden rakentamiseen. Kyseessä on uusi avaus kehitystyölle, jossa voimme yhdessä löytää konkreettisia aloitteita Keski-Pohjanmaan alueen osaamisperustan vahvistamiseksi.

3) Yliopistojen aluekehitysresurssit suunnattava uusille alueyksiköille

Yliopistojen ns. kolmas tehtävä (yhteiskunnalliset palvelut ja aluekehitys) kirjataan uuteen yliopistolakiin, jolloin siihen myöskin suunnataan resursseja. Tärkeää on, että nämä resurssit (100 mmk/v) suunnataan uusien yliopistokeskusten toiminnan tukemiseen, jolla osaltaan voitaisiin vahvistaa ko. yksiköiden toimintarakenteita ja luoda pysyvyyttä toimintaan. Tällä on suuri merkitys myös paikallisille ja alueellisille yhteistyökumppaneille, joista erityisesti sijaintikaupungit ja maakunnalliset liitot ovat olleet panostamassa ko. yksiköiden toimintaan taloudellisesti.

4) Alueyksiköiden hallintoa uudistettava alueen lähtökohdista

Tulisiko uusien alueyksiköiden rahoitus sitten saada suoraan ministeriöstä vaiko emoyliopistojen kautta?

Järkevää olisi etsiä ratkaisu, joka tyydyttää kaikkia osapuolia (alueyksiköt, emoyliopistot, opetusministeriö) ja joka on toimiva. Alueyksiköiden hallinnollista ja rahoituksellista asemaa on tarkasteltava ennakkot-

Kuvat: J. Penttilä ja T. Tärkkä

Kansanedustaja Kari Urpilainen.

luulottomasti. Näillä edellytyksillä myös Keski-Pohjanmaa saisi mahdollisuudet päästä mukaan osaamisen vauhdittamaan kehityksen pyörään muiden korkeakoulualueiden tapaan. ■

Riksdagsman Kari Urpilainen:

Fyra tankar om

CHYDENIUS-INSTITUTETS

Utbildning och kunnande hör till de viktigaste framgångsfaktorerna för regionerna. Undersökningar visar att av en ekonomisk framgång kan bara 30 % förklaras med naturtillgångar och ägande av produktionsapparater, och 70 % förklaras med kunnandet. Den viktigaste resursen är således kunskap och kunnande.

Mot den bakgrunden ser inte utgångspunkterna för den regionala utvecklingen i Mellersta Österbotten särskilt lovande ut. I promemorian från arbetsgruppen för regional utveckling av högskolorna, som undervisningsministeriet publicerade senaste höst, konstateras det att Mellersta Österbotten i fråga om samtliga variabelgrupper ligger under landets genomsnitt (utbildningsnivå, nybörjarplatser vid högskolorna, utgifter för forskning och utbildning, konkurrensindex). Jordbruket och industrin hör till de största sysselsättningarna i regionen.

Samhällets satsning på grundforskning och -grundundervisning är en grundläggande förutsättning för nylärande, innovationer och tillämpningar. I Finland är satsningen inriktad särskilt på universitetsstäderna.

En livsviktig fråga ur vår synvinkel är hur vi kan tillföra Mellersta Österbotten ett sådant bestående kunnande som kan bli en hållbar grund för produktutveckling, innovationer och för

affärsverksamhet som baserar sig på kunnande - och därigenom för nya arbetsplatser. Det räcker faktiskt inte enbart med en status av region- eller kunskapscentrum.

Det har sagts att det inte längre kommer att inrättas några nya själv-

tetscentra som samarbetar både med samskoleuniversitetet och yrkes-högskolorna i regionen. I fortsättningen kunde åtminstone följande fyra utvecklingstankar ingå i högskolornas strategi för regional utveckling:

Foto: J. Penttilä och T. Tärkkä

ständiga universitet i Finland även om ett lagförslag om att inrätta fyra nya universitet är under behandling i riksdagen. Om några nya självständiga vetenskapshögskolor inte inrättas kvarstår frågan om hur man skall kunna förstärka kunskapsbasen i de regioner som befinner sig utanför universitetsorterna. Man bör ha som mål att utveckla regionala universi-

1) Permanenta examensinriktade utbildningsprogram - det räcker inte med fortbildning

Något kunnande kan inte bli varaktigt "inplanterat" i regionen utan permanent och målinriktad utbildning. Det räcker inte här bara med fortbildning. I Mellersta Österbotten har Chydenius-Institutet som mål att

UTVECKLING

vara ett nätverksuniversitet för vuxna. Vuxenutbildningens betydelse kommer att accentueras i framtiden, och i framtiden finns det inte längre bara en väg till en akademisk slutexamen. Det finns många olika sätt att ta sig fram, och det är en sak som har beaktats vid Chydenius-Institutet. Målet är att utveckla sådana kanaler för akademisk vuxenutbildning som gör en smidig akademisk nyinriktning möjlig och som gör att man kan avlägga universitetsexamen flexibelt integrerat i arbetslivet.

2) Intensifierat samarbete med Jyväskylä, Uleåborgs och Vasa universitet

Chydenius-Institutet är en viktig regional utvecklingsenhet. Enligt den undersökning om institutets inverkan som gjordes år 2000 uppfattade intressentgrupperna och nyckelpersonerna Chydenius-Institutet som en central produktionskraft i regionen med en djup effekt på regionens materiella och andliga tillväxt. Ett intensifierat samarbete mellan institutet och olika universitet är ett centralt element i arbetet med att förbättra högskolesituationen i regionen. Mot slutet av år 2002 undertecknades ett intentionsavtal, enligt vilket man verksamhetsmässigt kommer att

göra Chydenius-Institutet till en gemensam enhet för tre universitet (Jyväskylä, Uleåborg och Vasa). Alla tre universitet har förbundit sig att medverka till att bygga upp framtiden i Mellersta Österbotten. Det är fråga om en ny öppning i utvecklingsarbetet, där vi tillsammans kan få fram konkreta initiativ för att stärka kunskapsbasen i regionen.

3) Universitetens resurser för regionutveckling bör riktas till de nya regionala enheterna

Universitetens s.k. tredje uppgift (sammhälleliga tjänster och regional utveckling) skrivs in i den nya universitetslagen, varvid resurser också tilldelas för ändamålet. Det är viktigt att dessa resurser (100 mmk/år) inriktas på att stödja verksamheten vid de nya universitetscentrumen, varigenom man kunde stärka enheternas verksamhetsstrukturer och skapa varaktighet i verksamheten. Saken är av stor betydelse också för de lokala och regionala samarbetspartnerna, av vilka särskilt de aktuella städerna och landskapsförbunden har hållit på med att satsa ekonomiskt på verksamheten vid enheterna i fråga.

4) De regionala enheternas förvaltning bör reformeras ur regionens perspektiv

Borde finansieringen av de nya regionala enheterna då fås direkt från ministeriet eller via moderuniversitetet? Det vore vettigt att försöka finna en lösning som tillfredsställer alla parter (de regionala enheterna, moderuniversitetet, undervisningsmi-

Riksdagsman Kari Urpilainen.

Foto: J. Penttilä och T. Tärkkä

nisteriet) och som fungerar. De regionala enheternas ställning när det gäller förvaltning och finansiering bör granskas fördomsfritt. Under dessa förutsättningar skulle också Mellersta Österbotten få möjligheter att i likhet med andra högskolecentra komma med i en sådan utveckling där kompetens och kunnande får hjulen att snurra. ■

Tsydeniusinstituutio - eli JULKISUUSKUVA PUNTARISSA

Radio Coocoslandiasta, iltapäivää! Jokaviikkoiseen katu-gallupimme liittyen seison mikrofoneineni jälleen Kokkolan katukuvassa - tällä kertaa kauppa-alue Kallentorin paikoitusalueella. Viikon kysymys kuuluu, millaisen imagon tämä ikioma maakunnallinen ylpeytemme Chydenius-Instituutti on onnistunut kansan silmissä saamaan. Monihan tietääkin, että talolla on takanaan kohta hulppeat neljännesuosisata tinkimätöntä toimintaa tieteen parissa. Toisuuden ehdoilla, kuten sanotaan! Kas vain, siinä taitaa tulakin ensimmäinen haastateltavamme.

Rouva, olisiko teillä hetkinen aikaa? Mitä teille tulee mieleen tuolla oikealla näkyvästä rakennuksesta?

Ai tuo. Lähinnä kai, siis hirvee! Ruskeeksi rapattu hiekkakiviotalo. Järkyttää. Mä oon aina sanonu mun lapsille, että älkää vaan koskaan sortuko hiekkakiviotaloihin. Me nimittäin viiskyttävällä Ensikanki kans erehdyttiin semmonen ostamaan. Kyllähän me monestiki erehdyttiin, mutt tää meidän talokauppa oli niitä isoimpia. Erehdyksiä. Nyt ku mä oon vanhoilla päivilläni yrittäny myydä taloa, niin eipä vaan meinaa kelvata kenellekään.

Aha. Kiitoksia rouva...eh. Herra siinä pikkuisen kanssa, luokaapa katseenne tuonne tien yli. Ei, ei kun tuonne oikealle! Millaisen mielikuvan olette saaneet tuosta organisaatiosta?

Jaa'a. Tuosta...Ei kyllä tuu yhtään mitään mieleen... Täytyy sanua, että kyllä yleensä nyt jotain aina tulee mieleen. Etten kotonakaan yleensä aivan sanattomaksi jää. Mutta ei! On kyllä nyt vähän samanlainen olo ku silloin ku tää kuopus oli kastellu housuihinsa ja yhtä aikaa toinen oli tukehtua pullaan. Meni nisu niin vaikiasti henkeen, että. Niin ei silloinkaan yhtään mitään tullu mieleen. Sitä vois sanoa, että se oli jäsentymätön hetki mun elämässä. Ja nyt tuntuu vähän samalta.

Kiitos kovin! Kuten kuulijat tietävät, Chydenius-Instituutti on juuri alkanut aivan toden teolla suuntautua maakuntaan ja oma lehtikin jaetaan pian... Jaa'a. Tässäpä lähestyykin haastattelupistettämme kolme nuorukaista. On muuten pirteä taloinen sää, täytyy sanoa. Pojat, hoi! Tulisitteko tänne päin. Radiosta. Mitä teille tulee mieleen sanasta Chydenius-Instituutti?

Mitä sä sanoit. Instituutti? Eiks se oo joku niinku firma. Ai toi! Toi on ollu aina tossa, mut mä en snaijaa, mitä ne sel-

duunaa. Sen mä oon tsiigannu, et ne lappaa sisään ja ulos noist dörtseist, mut mimmonen mesta se on. Ei tu nyt kaaliin! Ja toi torni. Siinon klogu ja toi stonga tolle flagalle. Se on aina ylhäällä. Toi flaga. Jos vähänki aihetta on. Et sen ne kyllä hoitaa. Mä sanosin, et hyvin.

Kiitos, kiitos! Hyvät kuulijat, kuten huomaatte, kokkolalaisilla on monipuolisia kokemuksia Chydenius-Instituutista. Kaiken lisäksi vielä perusteltuja näkemyksiä. Mutta nyt tähän saapui herra salkkuineen. Päivää! Voisitteko uhrata hetkisen aikaanne, tämä on suora lähetys. Kertokaahan mielikuvista, jotka liittyvät Chydenius-Instituuttiin!

Aivan. Oikein. Olen seurannut maakunnallista kehittämistä erityisesti maatalouskylien asutus-, tilus- ja tuotantorakenteen ajanmukaistamisen näkökulmasta. Meillä on täällä Keskipohjanmaalla ollut erittäin palkitsevia kokemuksia tähän EU:n toimeenpaneman maankäyttöjärkeistystavoitteeseen nähden. Tällä Agenda-kaudella. Erityisesti tässä "Menestyvä maaseutu" -hankkeessa on voitu ottaa huomioon lähes kaikki nykytuotantoteknologian mahdollistavat tuotantorakenteen järkeistystavoitteet. Ja juuri tämän tyyppisessä toiminnassa on ollut suuri rooli Maaseutukeskuksella...Siitähän tässä oli kyse?

Chydenius-Instituutista oli nyt kyse.

Aivan. Oikein. Ovathan tärkeitä maakunnallisia toimijoita. Eikö totta?

Kyllä. Kiitos, kiitos. Otetaanpa tähän vielä mieshenkilö, joka kurovasi paikalle autollaan. Päivää. Mitä teille merkitsee sana Chydenius-Instituutti?

Tsydeniusinstituutio! Joo. Oikiahhan paikkahan osuit ko tulit multa kyselehen. Sitä kerran Alaviirthehen isäntien kans istuttihin tuumaamasa. Ja tultihin siihen tuloksehen, että sen oli usiampiki joskus kuullu. Mutta ei kukaa osannu kuitenkaa oikei sanua, että mitä sielä tehejähän. Se on yhtä hämää puulaaki ko joku Lohtajan kalastusossuuskunta.

Kiitoskiitos! Hyvät kuulijat. Nyt olemme saaneet katu-gallupimme täällä Kallentorin edustalla tehtyä. Näyttää todellakin siltä, että Chydenius-Instituutti on alallaan eittämätön toimija ja maakunnan ihmiset ovat ottaneet sen täysin rinnoin omakseen. Vaikka täytyy rehellisesti sanoa sekin, että tällä uudella asiakaslehdellä on vielä hiven - hmmm, miten sanoisimme - valistustehtävää edessään. ■

Viestintäsihteeri Tanja Isoaho

Tanja Isoaho

Työhuoneeni ikkunasta avautuu paksapäivänä luminen maisema. Ihmiset kävelevät, pyöräilevät ja autoilevat tiuhaan tahtiin vanhan nahkatehtaan sivuise. Koiranulkoiluttaja pysähtyy keräämään lemmikkinsä tuotokset jalkakäytävältä, hieman kauempana pariskunta on jäänyt juttelemaan; naisen pyörän sarvessa on painavan näköinen muovikassi, mies nojailee lumikolaan. Katselevatko ohikulkijat tänne päin? Miettikö kukaan, mitä näiden seinien sisällä tapahtuu?

Aloitin työni Chydenius-Instituutin Verkostoyliopisto-hankkeessa lokakuussa 2001. Talo oli ennestään vain osittain tuttu, huolimatta siitä, että avomieheni oli työskennellyt täällä jo toista vuotta. Ensimmäiset pari viikkoa kaipailin opaskarttaa rakennuksen sokkeloissa seikkailuni avuksi. Nimet ovien pielissä tulivat kuitenkin pikku hiljaa tutuiksi, kasvot nimien takana myös vähitellen. Käytävät hahmottuivat kokonaisuudeksi päässäni ja aloin "asettua taloksi".

Minua ei koskaan aamuisin harminta töihin lähteminen. Joka päivä on erilainen, jatkuvasti tutustuu uusiin ihmisiin ja asioihin. Työtahti on vaihtelevan kiireinen - vaikka työnantajana on valtio, ei täällä juurikaan ehdi kliseisesti lapioon nojailemaan. On oltava ajassa mukana, seurattava, mitä ympäröivässä maailmassa tapahtuu. Katse on täällä suunnattu tulevaisuuteen, paikalleen ei auta jäädä polkemaan. Projektit päättyvät, uusia syntyy ja tulevia suunnitellaan. Toiminta kasvaa ja kehittyä koko ajan.

Toinenkin klisee valtion laitoksesta tai yliopistosta kumoutui mielessäni heti ensimmäisten työpäivien aikana: tutkijat, yliopistonopettajat ja tohtorit ovat varsin mukavia heppuja ja naisihmisiä. Mistä on saanut alkunsa kuva jäykistä, asiallisista, kuivista ja virallisista ihmisistä? Mielikuva johtaa kauaksi harhaan ainakin tässä talossa. Kaikki työtoverini ovat ystävällisiä, huumorintajuja ja kerta kaikkiaan ihan tavallisia ihmisiä iloineen ja huolineen.

Iltapäiväkahvin perjantaina. Keskityn vielä viikon viimeisiin työtehtäviin ennen lähtöä viikonlopun viettoon. Iltapäiväkahvin aavistus maistuu vielä kielellä, ja olo on kahvitauon huulenheiton jälkeen rentoutunut ja kotoisa.

Ulkona koululaiset ovat kotimatalla reppuineen, autojen virta kulkee tasaisena työhuoneeni ikkunan alla. Kadulla äiti vetää lasta pulkassa. Yhtäkkiä lapsi katsoo ylöspäin ja hymyilee, minä vilkutan hänelle ja hän vastaa vilkutukseen punainen rukkainen kädessään. Mahtaakohan hän miettiä, kuka oli tuo tati ikkunassa, mitä hän tekee, mikä on tuo iso harmaa talo?

Suljen tietokoneeni, lukitsen oven ja puhallan käytävässä palavan kynttilän sammuksiin. Kotimatalla kello tornin hahmo näkyy vielä kauan auton peruutuspeilistä. ■

Mikä motivoi lajittelemaan kotitalousjätteet?

Chydenius-Instituutissa toteutettiin syksyllä 2002 kotitalouksien jätteen lajittelun motivaatiota kartoittava esitutkimus ja se on osa laajempaa Työtehoseuran tutkimushanketta. Esitutkimuksessa haastateltiin kahden kerrostalokiinteistön asukkaita Ekoroskin toiminta-alueella Kokkolassa ja Pietarsaassa, mikä mahdollistaa myös näiden kahden kaupungin välisen vertailun. Kokkolassa Ekorosk-järjestelmä on ollut toiminnassa vasta vuoden, Pietarsaassa puolestaan vuosia. Tutkimuksesta saatavia tietoja voidaan hyödyntää niin Ekoroskin alueella kuin koko Suomessa. Valtakunnallisen jätesuunnitelman mukaan yhdyskuntajätteitä tulisi hyödyntää vuoteen 2005 mennessä vähintään 70%. Tämän tavoitteen saavuttaminen edellyttää myös kotitalouksien aktiivisuutta.

TIMO3 aloitti

Muuntokoulutusopiskelun uusin ryhmä TIMO3 aloitti syksyllä 2002 opiskelun Informaatioteknologian osastolla 21 opiskelijan voimin. Koulutuksen tavoitteena on maisterin tutkinnon suorittaminen pääaineena tietotekniikka. Koulutus kestää 3-3,5 vuotta riippuen pohjakoulutuksesta. Suurimmalla osalla valituista on pohjakoulutuksena alaan soveltuva insinöörin tai datanomin tutkinto. Lopuilla on taustalla yliopisto-opintoja ja/tai korkeakoulututkinto.

TIMO1 loppusuoralla

Ensimmäisen muuntokoulutusryhmän, TIMO1:n, opinnot ovat loppuillaan. Kaikki tutkintoon kuuluvat kurssit on käyty ja usealla opiskelijalla on gradun teko käynnissä. Ensimmäisiä valmistumisjuhlia pidettäneen tämän kevään aikana.

Viimeisin Yle-tutkimus valmistui

Chydenius-Instituutin EvaCo-tiimi on saattanut valmiiksi Yleisradion tilaaman selvityksen Myytit - tarua vai totta? Tutkimuksessa selvitettiin eteläpohjalaisten ja pirkanmaalaisten arvoja, asenteita ja myyttejä. EvaCo-tiimi teki samankaltaisen selvityksen myös Radio Keski-Pohjanmaalle vuonna 2001.

Avoimeen yliopistoon myös keväällä

Avoimessa yliopistossa alkaa tänä keväänä kaksi kokonaista approbatur -arvosanaa, tietotekniikan approbatur ja suomen kielen perusopinnot. Tietotekniikan approbatur -opinnoissa perehdytään tietokoneen rakenteeseen ja tietotekniseen käsitteistöön ja tutustutaan tavallisimpien sovellusohjelmien tehokkaaseen käyttöön. Tärkeitä osa-alueita ovat myös ohjelmointi, tietokannat sekä tietoverkot. Suomen kielen perusopinnot palvelevat erinomaisesti erilaisissa kielen ja viestinnän asiantuntemusta vaativissa tehtävissä, kuten toimittajan tai kääntäjän työssä. Opinnot sopivat hyvin myös osaksi opettajien täydennys- ja pätevytymiskoulutusta.

Lyhyet erikoiset

Lyhyempiä keväällä alkavia opintokokonaisuuksia ovat Kulttuurin avaimet (5 ov), Asukasosallistumisen ja paikallisen vaikuttamisen haasteet (4 ov), SPSS-kurssi (Tilastollinen tietojenkäsittely) (1 ov), Kirjoitusviestinnän kurssi (1-2 ov), Ruotsin peruskurssi - Akademisk svenska (1-2 ov) ja Interdisciplinary Communication Skills (1ov).

Lisäksi mm. erityispedagogiikan, kasvatustieteen, perheopintojen, psykologian ja asiakaspalvelun ja markkinoinnin opinnot voi aloittaa milloin tahansa lukuvuoden aikana.

Sosiaalityön opintoihin 113 opiskelijaa

Avoimessa yliopistossa syksyllä 2002 alkaneet sosiaalityön opinnot herättivät ennennäkemätöntä kiinnostusta: sosiaalityön approbatur- opintoihin ilmoittautui 113 opiskelijaa. Sosiaalityön opetusta ryhdyttiin järjestämään Chydenius-Instituutissa, koska alueella on pulaa pätevistä sosiaalityöntekijöistä. Avoimiin virkoihin on vaikea saada hakijoita, joilla on virkoihin kelpoisuus. Keski-Pohjanmaalla toimii sosiaalialan tehtävissä myös runsaasti henkilökuntaa, jotka haluaisivat alan kelpoisuuden. Opintonsa aloittaneille avautuu mahdollisuus suorittaa Kokkolassa ylempi korkeakoulututkinto, jossa pääaineena on sosiaalityö. Cum laude - opinnot alkavat syksyllä 2004 ja niihin opiskelijat valitaan Chydenius-Instituutin johtokunnan vahvistamien valintakriteereiden perusteella.

Luokanopettajakoulutus yliopistokoulutuksen laatuyksiköksi

Korkeakoulujen arviointineuvosto esittää Chydenius-Instituutin luokanopettajien aikuiskoulutusta yhdeksi yliopistokoulutuksen laatuyksiköksi vuosiksi 2004-2006. Yhteensä esitetään 20 laatuyksikön valintaa ja viiden aikuiskoulutuksen laatuyliopiston valintaa. Ehdotetuissa aikuiskoulutuksen laatuyliopistoissa ovat mukana kaikki Chydenius-Instituutin yhteistyöyliopistot: Jyväskylän yliopisto, Oulun yliopisto ja Vaasan yliopisto.

Chydenius-Instituutti on ainoa valtakunnallinen opettajankoulutusyksikkö, jossa koko koulutus on suunnattu aikuisopiskelijoille, alanvaihtajille ja uudelleen suuntautuville. Vuonna 1988 aloitettu ja 1994 vakinaistettu koulutus on siksi räätälöityä muuntokoulutusta, jossa elinikäi-

sen oppimisen periaatteiden mukaisesti otetaan huomioon opiskelijan yksilölliset ja yhteiskunnan muuttuvat tarpeet. Opetusministeriö käyttää arviointineuvoston esitystä yhtenä vuosien 2004-2006 yliopistobudjettiin sisällytettävän tuloksellisuusrahan jaon kriteerinä.

Nimityksiä

Sosiaalityön yliopistonopettajana aloitti tammikuussa 2003 YL **Tuomo Kokkonen**. Hän on työskennellyt Jyväskylän yliopistossa sosiaalityön ja yhteiskuntapolitiikan opetuksen parissa vuodesta 1993 alkaen.

KM Juha Paasimäki aloitti koulutuspäällikönä 1.1.2003 alkaen tehtävänä opetus- ja kasvatustieteen täydennyskoulutuksen strateginen suunnittelu ja johtaminen. Aiemmin hän on toiminut luokanopettajana sekä perus- ja erityiskoulun apulaisrehtorina Helsingissä.

KTM Ritva Gunell on nimitetty suunnittelijaksi Pietarsaaren toimipisteeseen 1.3.2003 alkaen tehtävänä instituutin palvelutarjonnan neuvontapalvelut ja markkinointi sekä yrityshankkeiden suunnittelu ja koordinaatio Pietarsaaren seudun kunnille ja yrityksille.

Tervetuloa taloon!

Kuva: P. Hyttinen

Tulevaa koulutusta opettajille sekä sosiaali- ja terveysalalle

- * Matematiikan tutkiva opettaminen peruskoulussa 3 ov
- * Fysiikan tutkiva opettaminen peruskoulussa 3 ov, Ylivieska ja Vaasa
- * Oppilaitosten ATK-tukihenkilökoulutus 3 ov, Kaustinen
- * Tietotekniikka ja tietoverkot opettamisen apuvälineinä 3 ov, Kokkola
- * Kirjoittaminen kiinnostavaksi, lukeminen harrastukseksi - äidinkieli ja kirjallisuus luokan opetuksessa 3 ov, Kokkola
- * Opintojen ohjauksen kehittäminen 3 ov, Kokkola
- * Tietotekniikan kouluttajakoulutus 3 ov
- * Oppilaitosten atk-tukihenkilökoulutus 3 ov
- * Tietotekniikan ajokorttikoe opettajille
- * Elektroniikka ala-asteelle 3 ov
- * Elektroniikka yläasteelle 3 ov
- * Matematiikan oppimisvaikeudet 3 ov
- * Tutkiva oppiminen 3 ov
- * Työssäoppimisen koulutus 5 ov
- * Terveystieto 3 ov
- * Turvallinen koulu 3 ov
- * Vastuun portaat - ratkaisukeskeinen lähestymistapa lasten- ja nuorten vastuukasvatukseen 3 ov
- * Mielipaikka -koulutus 2 ov
- * Käden taidot kunniaan - tekstiilityön koulutus luokanopettajille 3 ov
- * Kestävä kehitys koulun arjessa 3 ov
- * Ilmaisu ja draama koulun arjessa ja juhlassa 3 ov
- * Opettajasta johtajaksi 3 ov
- * OPS-kesäkoulutus 3 ov
- * Matematiikan cum laude approbatur opettajille 20 ov
- * Oppilaitoksen hallinnon ja johtamisen koulutus 15 ov - antaa pätevyuden rehtorina toimimiseen
- * Erityistason perheterapiakoulutus - antaa pätevyuden psykoterapeuttina toimimiseen

Tiedustelut: Juha Paasimäki puh. 8294 241, gsm 040 - 5369 684
Terhi Kniivilä-Kupila puh. 8294 267, gsm 040 - 5147 485
Paula Kivinen puh. 8294 220, gsm 040 - 7476 378

Tutkimusta räätälityönä

EvaCo-tiimi (Evaluation & Consultation) on Chydenius-Instituutin yhteiskuntatieteelliseen tilaustutkimukseen ja kehittämistyöhön keskittynyt asiantuntijaryhmä. EvaCo-tiimi palvelee alueen toimijoita ja instituutioita käytännönläheisesti ja asiakasnäkökulmaisesti.

EvaCo-tiimin toimeksiantoja ovat olleet mm.:

- Keski-Pohjanmaan teknologiastrategian ja kilpailukykyohjelmien päivittäminen (Keski-Pohjanmaan liitto)
- Materiaalin tuottaminen Kokkolan aluekeskusohjelmaan (Kokkolan kaupunki)
- Materiaalin tuottaminen Pietarsaaren aluekeskusohjelmaan (Kehitysyhtiö Concordia Oy)
- Maaseutuakatemian Vetelin yksikön tulevaisuuden visioiminen (Keski-Pohjanmaan koulutuksen kuntayhtymä)
- Myytit tarua vai totta - tutkimus keskipohjalaisesta mielenmaisemasta (Radio Keski-Pohjanmaa)
- Selvitys päivittäistavarakaupan tutkimustarpeista (Ekointernet Oy)
- Esiselvitys festivaalien yhteisöllisistä ja taloudellisista vaikutuksista (Finland Festivals)

EvaCo-tiimin vahvuuksia ovat joustava tiimityöskentely ja poikkitieteellinen osaaminen.

Yhteydenotot: tutkimusjohtaja Kari Ilmonen 06-8294252, kari.ilmonen@chydenius.fi

Kehitä itseäsi – opiskele verkossa!

Chydenius-Instituutin kaikille tarkoitetut verkkokurssit:
Vinkkejä verkko-opiskeluun!
 - hinta 50 euroa
 - jatkuva ilmoittautuminen

Vinkkejä videoneuvotteluun!
 - hinta 80 euroa
 - jatkuva ilmoittautuminen

Ilmoittautumiset: Tanja Isoaho
 p. (06) 8294 247,
 tanja.isoaho@chydenius.fi

Lisätietoja verkkokurssitarjonnastamme: www.chydenius.fi

Avoimen yliopiston nonstop -verkkokurssit

Kirjoituskurssi verkkokurssina (1 - 2 ov)

- hinta 75 euroa (1 ov),
 100 euroa (2 ov)
 - jatkuva ilmoittautuminen:
 Ann-Christin Kurtén,
 p. (06) 8294 225,
 ann-christin.kurten@chydenius.fi

Tiedonlähteet ja tiedonhaku (1 - 2 ov)

- hinta 70 euroa (1-2 ov)
 - jatkuva ilmoittautuminen:
 Terhi Ankkuri, p. (06) 8294 224,
 terhi.ankkuri@chydenius.fi

Lisätietoja verkkokurssitarjonnastamme: www.chydenius.fi

Vastaa ja voita Anders Chydeniuksen elämäkerta! Jos oma tieto ei riitä, vastaukset löytyvät tämän lehden sivuilta. Lähetä vastauksesi postikortilla osoitteeseen UNIVERSITAS CHYDENIUS /kilpailu, PL 567, 67701 KOKKOLA tai vastaa siihen sähköpostilla osoitteessa info@chydenius.fi Palkinto arvotaan kaikkien oikein vastanneiden kesken 1.8. 2003

- Chydenius-Instituutissa opiskelee vuosittain n. a) 5000 b) 3950 c) 1800 henkilöä
- Teoksensa Den Nationale Winsten Anders Chydenius julkaisi vuonna a) 1756 b) 1730 c) 1765
- Chydenius-Instituutin toimitilat sijaitsevat Kokkolassa vanhassa a) traktoritehtaassa, b) huopatossutehtaassa, c) nahkatehtaassa
- Jos valokaapeli olisi syötävää, se olisi a) mustaa kuin lakritsi, b) huokoista kuin ranskanleipä, c) taipuisaa kuin spagetti
- Esko Lankila tunnetaan ensisijaisesti a) hiihtotaidostaan, b) entisenä kaupunginjohtajana, c) laulutaidostaan

Ratkaise ristikko - voita kohottavaa lukemista!

Täytettyäsi ristikon laske siitä täyttämiesi ruutujen A-kirjainten lukumäärä. Meilaa vastauksesi = A-kirjainten lukumäärä, nimesi, osoitteesi ja teksti "Ristikon ratkaisu 1/2003" 1.8.2003 mennessä osoitteella: info@chydenius.fi

tai postikortilla osoitteeseen Chydenius-Instituutti/UC PL 567, 67701 KOKKOLA Oikean lukumäärän ilmoittaneiden kesken arvomme kirjapalkinnon.

Haku luokanopettajien aikuiskoulutukseen

HUOM! Hakuaika päättyy 7.2.2003.

Opiskelijaksi voit hakea, jos sinulla on aiempia yliopisto-opintoja ja opettajakokemusta seuraavasti:

- Vähintään 60 opintoviikon laajuiset yliopisto-opinnot, joihin sisältyvät:
 - aineopinnot (35 ov) tai cum laude approbatur -arvosana jollakin tieteen- tai opinalalla,
 - perusopinnot (15 ov) kasvatustieteessä tai aikuiskasvatuksessa, sekä
 - yhden vähintään 15 opintoviikon laajuisen sivuaineen opinnot.
- Opettajakokemusta perusopetuksessa vähintään 4 kk tai muuta soveltuvaa opettajakokemusta vähintään 8 kk.

Lisätiedot ja hakulomakkeiden tilaus:

Puh. (06) 8294 244, 8294 232 tai 8294 230, sähköposti oili.uusitalo@chydenius.fi, <http://www.chydenius.fi>.

Huomaa hakuaika!

oppimis-
ympäristö
optima

verkko-
oppimisen
asiantuntija

koulutus ja
tukipalvelut

DISCENDUM